

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 17.12.2003
KOM(2003)796 slutlig

2003/0307 (COD)

Utkast till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om en enhetlig ram för tydlighet i kvalifikationer och meriter (Europass)

(framlagt av Kommissionen)

MOTIVERING

1. BAKGRUND OCH SYFTE

1.1. Bakgrund till policyn

1. Under det senaste årtiondet har man, på såväl nationell som europeisk nivå, i allt högre grad uppmärksammat tydligheten i kvalifikationer och meriter, både i akademiskt och yrkesrelaterat syfte. Brist på tydlighet har ofta setts som ett hinder mot rörlighet, antingen i utbildnings- eller yrkessyfte, och som en begränsning för utvecklingen av de europeiska arbetsmarknadernas flexibilitet. Det är väsentligt att göra kvalifikationer och meriter tydligare för att rörligheten ska bli bättre och mer omfattande: mellan länder och regioner, branscher och företag, samt från lärande till arbete i samband med livslångt lärande.

Man har alltmer och allt starkare betonat dessa frågor sedan Europeiska rådets möte i Lissabon i mars 2000. I ordförandeskapets slutsatser fastställdes **ökad tydlighet i kvalifikationerna** som en av de tre viktigaste komponenterna i ett tillvägagångssätt som syftar till att bättre föra samman utbudet i utbildningssystemen och de framväxande behoven i kunskapssamhället vad gäller nivå och kvalitet på sysselsättningen och det livslånga lärandet¹. I synnerhet rekommenderades i slutsatserna uttryckligen att man utarbetar en gemensam europeisk mall för meritförteckningar och ett Europa-omfattande informationssystem om möjligheter till lärande, vilka sedan dess inrättats².

Två år senare godkände Europeiska rådet i Barcelona arbetsprogrammet för uppföljningen av rapporten om utbildningssystemens mål och fastställde målet att Europas utbildningssystem skulle senast 2010 bli en kvalitetsreferens för hela världen. I detta syfte uppmanade Europeiska rådet till **ytterligare åtgärder för att säkerställa öppenhet när det gäller examensbevis och kvalifikationer**, och nämnde ECTS (Europeiska systemet för överföring av studiemeriter), tilläggen till utbildnings- och examensbevis samt den europeiska meritförteckningen³.

2. Meddelandet från kommissionen om ”Att förverkliga det europeiska området för livslångt lärande” av den 21 november 2001 behandlade dessa frågor under avsnittet ”Att värdesätta lärandet” och betonade hur verktyg för tydlighet hjälper människor att få sina färdigheter erkända oavsett om de förvärvats inom eller utanför de formella utbildningssystemen⁴.

Att främja och sprida användningen av dokument för tydlighet i syfte att inrätta ett europeiskt område för kvalifikationer förespråkades i Europaparlamentets och rådets rekommendation 2001/613/EG av den 10 juli 2001 om rörlighet inom gemenskapen för studerande, personer som genomgår yrkesutbildning, volontärer, lärare och

¹ Ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i Lissabon, 23-24 mars 2003, punkt 25.

² Se punkterna 26 och 29. Ploteus-portalen nämns under punkt 1.2 nedan, och den europeiska meritförteckningen är ett av de dokument som tas med i den föreslagna ramen.

³ Ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i Barcelona, 15-16 mars 2002, punkt 44.

⁴ KOM(2001) 678 slutlig.

utbildare⁵, och ett antal åtgärder i denna riktning har tagits med i den handlingsplan som godkändes av Europeiska rådet i Nice i december 2000⁶.

I meddelandet från kommissionen om en handlingsplan för färdigheter och rörlighet⁷ efterlystes att man skulle införa och utveckla instrument för att öka kvalifikationernas tydlighet och överförbarhet, i syfte att underlätta rörlighet inom och mellan branscher senast 2003, samt att man inrättar en enda informationspunkt för rörlighet i Europa som en del av ett vidare europeiskt nätverk som tillhandahåller medborgarna övergripande och lätt tillgänglig information om väsentliga aspekter vad gäller arbetstillfällen, rörlighet, möjligheter till lärande och tydlighet i kvalifikationer i Europa. I rådets resolution om färdigheter och rörlighet av den 3 juni 2002⁸ och i rådets resolution om livslångt lärande av den 27 juni 2002⁹ uppmanas till ökat samarbete, bland annat för att inrätta en ram för tydlighet och erkännande med ledning av befintliga instrument.

3. Under de senaste två åren har en process inletts för att öka samarbetet inom yrkesutbildning. Processen inspireras av "Bolognaprocessen" inom högre utbildning och bygger på två politiska dokument, nämligen Köpenhamnsförklaringen av den 30 november 2002¹⁰ och rådets resolution av den 19 december 2002 om ökat europeiskt samarbete inom yrkesutbildning¹¹. I Köpenhamnsförklaringen manas uttryckligen till insatser för att öka **"tydlighet i yrkesutbildning genom att man inför och rationaliserar verktyg och nätverk för information, och bland annat integrerar sådana befintliga instrument som den europeiska meritförteckningen, tillägg till examens- och utbildningsbevis, de gemensamma europeiska ramarna för språkundervisning och språkinläring samt Europass in i en enhetlig ram"**.
4. I detta förslag till beslut fastställs den enhetliga ram för tydlighet i kvalifikationer och meriter som förespråkas i rådet ovannämnda resolution, och lämpliga åtgärder för genomförande och stöd föreskrivs. De centrala principerna är rationalisering och samordning, och de tillämpas på dokumenten för tydlighet, organen för deras genomförandet och därmed förknippade nätverk.

I detta förslag till beslut fastställs finansiellt stöd från gemenskapen endast för utarbetandestappen (2005-2006). Kommissionen avser att tillhandahålla stöd längre fram inom ramen för den föreslagna framtida omgången av program inom allmän och yrkesinriktad utbildning, vilka är under utarbetande.

1.2. Tydlighet i kvalifikationer och meriter

1. Tydlighet i kvalifikationer och meriter skiljer sig från frågan om det formella erkännandet av kvalifikationer. Ökad tydlighet efterlyses för att uppnå erkännande i

⁵ EGT L 215, 9.8.2001, s. 30.

⁶ Resolution av rådet och av företrädare för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 14 december 2000 om en handlingsplan för rörlighet (2000/C 371/03), EGT C 371, 23.12.2000, s. 4.
⁷ KOM(2002) 72 slutlig, 13.2.2002.

⁸ EGT C 162, 6.7.2002, s.1.

⁹ EGT C 163, 9.7.2002, s.1.

¹⁰ Förklaring om ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning av EU:s ministrar för yrkesinriktad utbildning och Europeiska kommissionen, Köpenhamn den 29-30 november 2002. (se <http://europa.eu.int/comm/utbildning/poledu/inda-en.html>).

¹¹ EUT C 13, 18.1.2003, s. 2.

vidare social bemärkelse: för att förbättra insikten i och uppskattningen av såväl kvalifikationer som meriter på arbetsmarknaden. Tydlighet innebär aldrig erkännande i juridisk bemärkelse, även om juridiskt erkännande fordrar en tillfredsställande grad av tydlighet.

2. Tydlighet i såväl kvalifikationer som meriter har varit ett särskilt mål för ett antal EU-initiativ de senaste åren.

- Högre utbildning har visat sig vara ett utmärkt område för initiativ som syftar till att göra kvalifikationer tydligare och mer jämförbara. För femton år sedan infördes på EU-nivå Europeiska systemet för överföring av studiemeriter (ECTS) som försöksverksamhet i det första Erasmus-programmet; systemet används nu av över ett tusen universitet och högskolor inom och utanför Europeiska unionen¹². År 1999 inledde Europas utbildningsministrar "Bolognaprocessen" för att uppnå en övergripande konvergens av strukturerna för de olika systemen för högre utbildning genom frivilliga reformer som bygger på gemensamma principer och överenskomna mål¹³. I de 31 berörda länderna har man inrättat nationella informationscentrum för erkännande av akademiska betyg (*Nationella Academic Recognition Information Centres* - NARIC)¹⁴.
- I nära samband med ECTS har ett dokument, kallat tillägget till examensbevis, utarbetats gemensamt av Europeiska kommissionen, Europarådet och Unesco för att göra kvalifikationer inom högre utbildning tydligare. Alla stater som är parter i konventionen om erkännanden av examina m.m. rörande högre utbildning inom Europa¹⁵ är skyldiga att främja detta dokument. Dess användning, som bland annat rekommenderas i Bologna-förklaringen från 1999 och i rådets och Europaparlamentets rekommendation om rörlighet från 2001¹⁶, blir alltmer utbredd vid högskolor i hela Europa och utanför dess gränser¹⁷, och har i flera länder fått stöd genom lagstiftningsåtgärder. Vid den europeiska ministerkonferensen om att förverkliga det europeiska området för högre utbildning, som anordnades i Berlin i september 2003, fastställdes målet att varje student som från och med år 2005 avlägger avgångsexamen automatiskt och kostnadsfritt¹⁸ ska erhålla tillägget till examensbeviset, utfärdat på ett utbrett europeiskt språk. Kommissionen har infört en "kvalitetsmärkning för tillägg till examensbevis" för de högskolor som uppfyller dessa krav.

¹² Se http://europa.eu.int/comm/utbildning/programmes/socrates/ects_sv.html, och <http://www.enic-naric.net>.

¹³ Se http://europa.eu.int/comm/utbildning/policies/educ/bologna/bologna_en.html.

¹⁴ Se <http://www.enic-naric.net>.

¹⁵ Antagen i Lissabon den 11 april 1997 (UNESCO, European Treaty Series No. 165). I rådets slutsatser från 1996 om överensstämmelse inom gemenskapen mellan akademiskt och yrkesmässigt erkännande av examensbevis uppmanades till inrättandet av ett sådant dokument på gemenskapsnivå, EGT C 195, 6.7.1996, s.6.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 10 juli 2001 om rörlighet inom gemenskapen för studerande, personer som genomgår yrkesinriktad utbildning, volontärer, lärare och utbildare (EGT L 251, 9.8.2001, s.30.).

¹⁷ Se http://europa.eu.int/comm/utbildning/policies/rec_qual/recognition/diploma_en.html.

¹⁸ Kommuniqué från konferensen

Se http://www.bologna-berlin2003.de/en/communique_minister/index.htm.

- Sedan 2000 är dokumentet Europass-yrkesutbildning tillgängligt för att man på ett gemensamt sätt ska kunna registrera erfarenhet av utlandsvistelser som uppfyller ett antal gemensamma kriterier, nämligen det att en del av inläringen äger rum i en arbetsmiljö. Dokumentet infördes genom ett särskilt beslut av rådet och tillämpas i EES-länderna¹⁹. Cirka 50 000 dokument för Europass-yrkesutbildning utfärdades till medborgare i de 18 länderna under de tre första åren efter införandet.
- I rådets resolution av den 3 december 1992²⁰ förespråkas insatser för att förbättra ömsesidig förståelse för kvalifikationssystemen i de olika medlemsstaterna och av själva kvalifikationerna, medan man i rådets resolution av den 15 juli 1996²¹ särskilt tar upp frågan om hur man kan göra yrkesutbildningsbevis mer begripliga. Konkreta steg i denna riktning vidtogs inom Europeiskt forum för tydlighet i yrkesutbildningsbevis, vilket inrättades 1998 som ett gemensamt initiativ av kommissionen och Cedefop. Forumet inbegriper ledamöter som utsetts av medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter och kommissionen, och gjorde att debatten om tydlighet blev mer enhetlig och synlig. Detta arbete resulterade i ett antal praktiska rekommendationer, som togs med i bredare rättsakter. I synnerhet var det forumet som ursprungligen föreslog tilläggen till utbildningsbevis, den europeiska meritförteckningen och de nationella referenspunkterna för kvalifikationer, vilka beskrivs längre ner.
- Tillägg till utbildningsbevis där man förklarar vad en viss kvalifikation innebär vad gäller kunskaper och med hänvisning till det yrkesutbildningssystem som beviset tillhör, utarbetas nu i medlemsstaterna enligt en överenskommen gemensam mall²². Utfärdandet av tillägg till yrkesutbildningsbevis rekommenderas i rådets och Europaparlamentets rekommendation om rörlighet från 2001.
- Den europeiska gemensamma mallen för meritförteckningar är tillgänglig sedan mars 2002, både på Internet och i pappersform²³. Som framgår av namnet är det ett personligt dokument som ska fyllas i av innehavaren. Det har särskilt efterlysts i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon år 2000²⁴, och fastställdes i en rekommendation från kommissionen²⁵. Över 500 000 meritförteckningar laddades ner från Cedefops webbplats mellan mars 2002 och september 2003.
- Nationella informationscentrum om yrkeskvalifikationer (*Nationella Reference Points for Vocational Qualifications* - NRP) har inrättats eller håller på att

¹⁹ Rådets beslut 1999/51/EG av den 21 december 1998 om främjande av europeiska utbildningsavsnitt i varvad utbildning, däribland lärlingsutbildning - EGT L 17, 22.1.1999, s. 45.

Ytterligare information finns på

Se http://europa.eu.int/comm/utbildning/programmes/europass/index_sv.html.

²⁰ EGT C 49, 19.2.1993, s.1.

²¹ EGT C 224, 1.8.1996, s.7.

²² Se <http://www.cedefop.eu.int/transparency/certsupp.asp>.

²³ Se <http://www.cedefop.eu.int/transparency/cv.asp> eller <http://europa.eu.int/eures>.

²⁴ Slutsats nr 26 Se <http://ue.eu.int/sv/Info/eurocouncil/index.htm>.

²⁵ Kommissionens rekommendation av den 11 mars 2002 om en gemensam europeisk mall för meritförteckningar, C(2002) 516, EGT L 79, 22.3.2002, s. 66.

inrättas i alla medlemsstater, och är avsedda att vara den första och viktigaste kontaktpunkten för alla frågor som gäller kvalifikationer²⁶. Inrättandet av NRP rekommenderas i rådets och Europaparlamentets rekommendation om rörlighet från 2001.

- Studie- och yrkesvägledningstjänsterna bidrar avsevärt till tydlighet inom allmän och yrkesinriktad utbildning, eftersom de hjälper medborgare och operatörer att förstå och hantera utbildnings- och kvalifikationssystemen i andra länder. I synnerhet arbetar nätverket Euroguidance runtom i Europa i den riktningen. Nätverket startades inom Petra-programmet och delfinansieras numera ur Leonardo da Vinci-programmet²⁷. Nätverket Euroguidance ansvarar bland annat för tillhandahållandet av innehållet i Ploteus-portalerna, där medborgarna sedan mars 2003 har möjlighet att söka information om möjligheter till lärande i Europa och kan orientera sig i andra länders utbildningssystem²⁸. Ploteus, som också tillhandahåller information om möjligheter till lärande till europeiska portalerna för rörlighet i arbetslivet²⁹ är det första steget mot den europeiska informationstjänsten om möjligheter till lärande som efterlystes i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon 2000, och som utvecklas genom att nationella tjänster blir driftskompatibla i hela Europa.
3. Vad särskilt beträffar språkfärdigheter, så har Europarådet tagit fram de gemensamma europeiska referensramarna för språkundervisning och språkinlärning samt språkportföljen. De förstnämnda är ett verktyg för fastställandet av tydliga nivåer som ska uppnås under successiva språkstudietapper och för att bedöma resultat på ett sätt som är internationellt jämförbart. De används alltmer i reformen av nationella läroplaner och av internationella konsortier för att jämföra språkinlärning. Den europeiska språkportföljen är ett dokument där medborgarna kan registrera sina språkfärdigheter och språkerfarenheter, med ledning av de gemensamma referensramarna. I Europarådets medlemsstater utarbetas nu specialiserade portföljer, beroende på inlärarnas ålder och nationella sammanhang och med beaktande av de överenskomna gemensamma principerna och riktlinjerna³⁰.
 4. Inom ramen för den sociala dialogen enades arbetsmarknadens parter på europeisk nivå i februari 2002 om en ram för insatser till förmån för livslång utveckling av färdigheter och kvalifikationer³¹, vilket visar att man erkänner och bekräftar färdigheter och kvalifikationer som ett av de fyra prioriterade handlingsområden med ledning av principen om delat ansvar. Inom detta område betonade arbetsmarknadens parter nödvändigheten med bättre tydlighet och överförbarhet som ett sätt att underlätta rörlighet geografiskt och i yrket, och att göra arbetsmarknaderna mer effektiva, samtidigt som de förband sig till en djupare dialog och deltagande i debatten i dessa frågor.

²⁶ Se <http://www.cedefop.gr/tydlighet/refpoint.asp>.

²⁷ Se <http://www.euroguidance.org.uk>.

²⁸ Se <http://www.ploteus.net>.

²⁹ Se <http://europa.eu.int/eures>.

³⁰ Se <http://www.culture.coe.int/portfolio>.

³¹ ETUC, UNICE/UEAPME, CEEP, "Framework of actions for the lifelong development of competencies and kvalifikations", 14 mars 2002. Texten finns på organisationernas Internetplatser: <http://www.etuc.org>, <http://www.unice.org>, <http://www.ueapme.org>, <http://www.ceep.org>.

5. Förutom ovannämnda europeiska verktyg och initiativ som man tagit fram och enats om på europeisk nivå, även om deras genomförande beror på frivilliga insatser från medlemsstaternas sida, har ett stort antal instrument som gäller tydlighet utarbetats på nationell eller lokal nivå och på branschnivå. Dessa omfattar färdighetspass, till exempel EMU-passet, som tagits fram av Europeiska metallarbetareförbundet (*European Metal Union*) för att underlätta rörlighet för kvalificerade arbetare inom metallindustrin³², verktyg för bedömning, samt en mängd yrkesbeskrivningar, ramar för kvalifikationer och webbaserade informationstjänster.

Ett antal sådana verktyg utarbetades också inom pilotprojekt i Leonardo da Vinci-programmet. Ett av projekten låg till grund för Europeiska dataörkortet, en välkänd Europa-omfattande kvalifikation som gör det möjligt för folk att styrka sina datafärdigheter³³. Ett annat projekt ledde till webbplatsen Estia med information om utbildnings- och kvalifikationssystemen i många europeiska länder och användes som grund för den motsvarande delen av Ploteus-portalen³⁴. Ett projekt som fick bidrag under den första etappen av Leonardo da Vinci var delvis en föregångare till det befintliga dokumentet Europass-utbildning, medan två projekt under den andra etappen behandlade riktat PR för detta instrument³⁵.

1.3. Mål

1.3.1. *Mervärdet av en enhetlig ram för tydlighet för all allmän och yrkesinriktad utbildning*

1. Som nämnts ovan förfogar redan medborgarna över ett antal verktyg för både allmän och yrkesinriktad utbildning, nämligen den gemensamma europeiska mallen för meritförteckningar, tillägget till examensbevis, det nuvarande Europass-utbildning. Tillägg till utbildningsbevis och europeiska språkportföljen framställs av de nationella myndigheterna enligt de mallar man enats om på europeisk nivå. Medborgarna kan också få hjälp av studie- och yrkesvägledningstjänster. Emellertid kan ökat mervärde uppnås genom rationalisering och förenkling som får stöd av lagstiftningsåtgärder på EU-nivå, vilka syftar till att samordna och effektivisera de olika verktygen.
2. Dokumenten som räknas upp ovan uppfyller särskilda krav och har fastställts genom olika överenskommelser, så det är knappast märkligt att de vanligtvis förvaltas och främjas separat. Personer som känner till Europass-utbildning känner kanske inte till den europeiska meritförteckningen eller tillägget till utbildningsbevis. Det gäller såväl de sökande, som kanske inte är i stånd att till fullo utnyttja de verktyg som faktiskt finns tillgängliga, och dem som granskar ansökningar - till exempel arbetsgivare, som kanske inte vederbörligen uppskattar hur dessa verktyg kan stödja och tydliggöra meriterna.

³² Se <http://www.emu-pass.com>.

³³ Se <http://leonardo.cec.eu.int/pdb>, no. 1480 (1995-1999). Se <http://www.ecdl.com>.

³⁴ Se <http://leonardo.cec.eu.int/pdb>, nr 3651, 36041, 76330 (1995-1999).

Se <http://www.estia.educ.goteborg.se>.

³⁵ Se <http://leonardo.cec.eu.int/pdb>: nr. 65627 (1995-1999) (se <http://www.europass-formation.org>); "Europathway and Europass", nr 115700 och "Pro-Europass", nr 126609 (2000-2006) (se <http://www.amiedu.net/europass>).

Alltmedan dessa dokument är separata och vart och ett har egna särdrag, har de alla samma gemensamma syfte: att hjälpa människor att förmedla sina kvalifikationer och meriter. En samordning av dem skulle därför kunna göra vart och ett av dem mer tillgängligt, synligt och effektivt. I somliga länder har det därför gjorts insatser för samordnat PR för dem³⁶.

Om man integrerar de befintliga verktygen i en samordnad ram, som främjas och följs upp i varje land av ett enda organ och stöds via lämpliga informationssystem på nationell och europeisk nivå, blir dessa dokument lättare tillgängliga, mer enhetliga och bättre kända. Eftersom de är kommunikationsverktyg innebär detta att de skulle bli mer effektiva och mer användbara: **en samordnad portfölj med dokument har större genomslagskraft vad gäller kommunikation än en lös samling separata dokument.**

3. Liknande tankar gäller de befintliga nätverken som är avsedda att hjälpa medborgarna med frågor som gäller tydlighet. Först och främst är det ett annat organ som på nationell nivå sköter varje ovannämnt dokument. De nationella referenspunkterna och Euroguidance är ytterligare två nätverk som erbjuder information till medborgare och operatörer. NARIC- och ENIC-nätverken har också närliggande ansvarsområden. I några få länder utförs somliga av dessa aktiviteter av samma organisation, men det är fragmentering snarare än samordning som är regeln³⁷. **Resultaten blir att medborgarna kan tycka att det är svårt att få all nytta de skulle kunna dra av den värdefulla information som de olika nätverken och tjänsterna tillhandahåller.**
4. **De befintliga verktygen och nätverken måste samordnas och rationaliseras**, och detta kräver insatser på gemenskapsnivå. Faktum är att man redan framställer, samordnar eller enas om de dokument det rör sig om på gemenskapens nivå (och även bortom gemenskapen när det gäller tillägget till examensbevis och Europeiska språkportföljen) och de berörda nätverken och tjänsterna fungerar i hela Europa. Den europeiska dimensionen är en otvivelaktig egenskap av både dokumenten och nätverken. Den enhetliga ramen kan därför endast inrättas på gemenskapsnivå.
5. Rationalisering av verktygen och samordning av verksamheten, särskilt genom en rättsakt som antas på gemenskapsnivå, kommer också att bidra till utarbetandet av ytterligare verktyg. Parter som är intresserade av att skapa sådana verktyg - nationella myndigheter, internationella organisationer, organisationer som företräder arbetsmarknadens parter eller det civila samhället - kommer att finna ett enhetligt ramverk för referens. Detta kommer att hjälpa dem att bedöma de egna behoven och utarbeta lämpliga förslag i ett vidare sammanhang och på så sätt främja utarbetandet av konsekventa instrument.
6. Sammanfattningsvis kommer samlandet av de olika dokumenten i en enhetlig ram och rationaliseringen av de därtill kopplade nätverken för stöd och genomförande att **ge medborgarna ett mer effektivt kommunikationsverktyg - mer konsekvent, lättare tillgängligt, mer synligt och mer erkänt av en större krets - och kommer att utgöra en gedigen referensram för utarbetandet av ytterligare verktyg.**

³⁶

Se särskilt det österrikiska initiativet "Chance Europa": <http://www.chance-europa.at>.

³⁷

Det är till exempel bara i Italien, Finland och Luxemburg som samma organisation fungerar som nationell kontaktpunkt för Europass-utbildning och nationellt informationscentrum.

1.3.2. Allmänna, särskilda och operativa mål

De allmänna och långsiktiga målen anges i artiklarna 149 och 150 i fördraget. Tydligare kvalifikationer och meriter kommer att underlätta

- rörligheten för studenter, eftersom dokumenten bland annat kommer att tjäna det akademiska erkännandet av examensbevis och studieperioder. Detta anges som ett av målen för gemenskapens verksamhet för att bidra till utvecklingen av en utbildning av hög kvalitet (artikel 149).
- rörlighet för praktikanter samt integrering och återintegrering i arbetslivet. Detta anges bland målen för gemenskapens insatser för att genomföra en yrkesutbildningspolitik (artikel 150).

För att uppnå dessa långsiktiga mål förväntas den föreslagna insatsen att uppnå följande särskilda mål:

- Bättre kunskaper om och tillträde till befintliga dokument för tydlighet för medborgarna - nämligen inlärare, lärare och utbildare, arbetsgivare och personal som hanterar antagandet till utbildningarna - genom att sammanföra dokumenten in i en enhetlig, samordnad ram och rationalisera de därtill kopplade nätverken.
- En större genomslagskraft vad gäller kommunikation i de befintliga instrumenten för tydlighet genom användningen av en gemensam logotyp som det görs PR för.
- Möjlighet till utarbetande av ytterligare instrument för tydlighet.
- Bättre information om frågor som gäller tydlighet och rörlighet - möjligheter, villkor, erkännande - genom att man nära kopplar samman studie- och yrkesvägledningstjänster med det samordnade arbetet i ramen för tydlighet.

På ett mer operativt plan bör man söka uppnå följande mål:

- En lämplig mekanism för genomförande måste inrättas så att Europass-portföljen och dess dokument blir tillgängliga och kan främjas.
- Tillhandahållare av lärande och främjare av rörlighet bör fylla i och tilldela Europass-dokumenterna enligt reglerna och koppla in dem i Europass-ramen.
- Europass-ramen och dess dokument bör användas av medborgarna när de söker arbete eller antagning till allmän eller yrkesinriktad utbildning.

I hur stor utsträckning dessa mål uppnås kan bedömas genom att man analyserar kvantitativ och kvalitativ information som kan tillhandahållas av ledningspersonal eller erhållas via särskilda undersökningar. En tabell där mål och indikatorer sammanställs och de grundläggande insatserna som ska genomföras sammanfattas, finns i finansieringsöversikten som bifogas detta förslag till beslut.

1.4. Samråd och förhandsutvärdering

En preliminär skiss av den enhetliga ramen presenterades för generaldirektörerna för yrkesinriktad utbildning vid deras möte den 10-11 mars 2003 i Thessaloniki, och godkändes av dem. Utkastet till text fick ett positivt yttrande vid mötet den 20 oktober i Benevento.

En mer strukturerad presentation av detta förslag till beslut mottogs positivt av Rådgivande kommittén för yrkesutbildning den 5 juni 2003³⁸. Kommitténs ledamöter rådfrågades även genom ett skriftligt förfarande om den preliminära texten i oktober 2003. Kommentarererna var positiva och konstruktiva.

Man har beaktat kommentarer från generaldirektörerna för yrkesinriktad utbildning och från Rådgivande kommittén för yrkesutbildning, nämligen genom att de nationella Europass-kontorens samordnande roll betonas.

I utarbetandet av detta utkast till förslag tog man också hänsyn till bidrag och kommentarer från en arbetsgrupp som inrättades för att följa upp Köpenhamnsförklaringen angående tydlighet i kvalifikationer och meriter³⁹ och från företrädare för de befintliga nationella kontaktpunkterna för Europass-utbildning.

En intern förhandsutvärdering genomfördes under sommaren 2003. I den deltog avdelningar inom generaldirektoratet för utbildning och kultur, som ansvarar på gemenskapsnivå för alla dokument och nätverk som berörs av detta förslag till beslut. I verksamheten fastställdes de övergripande, specifika och operativa målen som anges i stycket ovan; de återges också i en tabell där även de indikatorer som hänger samman med dem anges i finansieringsöversikten som bifogas detta förslag. Förhandsutvärderingen var också värdefull eftersom den gav en uppskattning nerifrån och upp av de kostnader på vilka referensbeloppet för finansiellt stöd baseras.

1.5. Rättslig grund och instrumentets rättsliga form

1. Artiklarna 149 och 150 i fördraget utgör den rättsliga grunden för detta förslag till beslut.
2. Den lämpliga rättsliga formen är ett beslut av Europaparlamentet och rådet om upphävande av rådets beslut 1999/51/EG, varigenom det befintliga Europass-utbildning inrättades.

³⁸ Rådgivande kommittén för yrkesutbildning är ett trepartssammansatt rådgivande organ som består av företrädare för fackföreningar, arbetsgivarorganisationer och regeringar. Se rådets beslut av den 2 april 1963 om allmänna principer för genomförande av en gemensam yrkesutbildningspolitik (1963/266/EEG), EGT nr 63, 20.4.1963, s. 1338 samt arbetsordning för Rådgivande kommittén för yrkesutbildning, 63/688/EEG, EGT P 190, 30.12.1963, s. 3090.

³⁹ I arbetsgrupper ingår företrädare för medlemsstaterna och kandidatländernas, samt företrädare för arbetsmarknadens parter på europeisk nivå.

2. INNEHÅLL

2.1. Mål och räckvidd för detta förslag till beslut

För att uppnå de ovan angivna målen fastställs i detta förslag till beslut en enhetlig ram för tydlighet i kvalifikationer och meriter med namnet ”Europass”, de lämpliga åtgärderna för genomförande och stöd föreskrivs och de förutsedda kostnaderna för de första två åren av genomförande anges.

Samordning och rationalisering är nyckelbegreppen: Europass är en samordnad dokumentportfölj; all därtill kopplad verksamhet - genomförande, PR, stöd, - effektiviseras och samordnas.

2.2. Europass-ramen till förmån för tydlighet i kvalifikationer och meriter

Huvudtanken är att koppla samman enskilda dokument som syftar till att tydliggöra kvalifikationer och meriter i en enhetlig ram, i form av en strukturerad dokumentportfölj med namnet ”Europass”.

Märkesnamnet ”Europass” tas över från det befintliga Europass-utbildning, som genom detta förslag till beslut reformeras och döps om till ”MobiliPass”.

Namnet ”Europass” kopplas inte samman med något land och hänvisningen till ett ”pass” leder genast tankarna till ramens och dess dokumentets viktigaste egenskap: nämligen att de är avsedda att hjälpa medborgarna flytta från en situation till en annan, även när detta inte innebär geografisk rörlighet.

Stommen av Europass-portföljen utgörs av Europeiska meritförteckningen, till vilken de övriga ”Europass-dokument” kopplas. Genom detta förslag till beslut sammanförs direkt i Europass-portföljen några befintliga dokument, men det klargörs att detta inte är en uttömmande förteckning över Europass-dokument: i framtiden kan ytterligare dokument övervägas som del av Europass, om även de syftar till att förbättra tydligheten i kvalifikationer och meriter och uppfyller de operativa villkoren för att tas med. Det blir kommissionens och de relevanta nationella myndigheternas ansvar att kontrollera att dessa villkor uppfylls.

För medborgarna är användningen av något Europass-dokument eller av hela Europass-portföljen frivillig: de är en möjlighet som erbjuds medborgarna och inte en skyldighet som åläggs dem.

2.3. Befintliga dokument som ingår i Europass-ramen

I detta förslag till beslut anges de första fem dokument som ingår i Europass-portföljen. Dessa dokument finns redan, med undantag delvis för MobiliPass, som inrättas för att ersätta det aktuella Europass-utbildning (fastän det behåller många av dess egenskaper). För de övriga dokumenten är inga verkliga förändringar nödvändiga, förutom att de förses med logotypen för Europass och blir elektroniskt tillgängliga.

Kommissionen och de relevanta nationella myndigheterna eller internationella organisationerna kommer att dela ansvaret för att en gemensam Europass-logotyp och konsekventa grafiska val används för alla Europass-dokument. Varje dokument innehåller en beskrivning i en särskild bilaga, inklusive en generisk mall för hur

Europeiska meritförteckningen, MobiliPass och tillägget till utbildningsbevis struktureras. Emellertid finns det ingen utförlig specificering i detta förslag till beslut vad gäller den exakta utformningen och de därtill kopplade grafiska lösningarna, för att anpassningar och förbättringar ska vara möjliga.

De befintliga dokument som genom detta förslag till beslut samlas inom Europass-ramen är alla dokument som inrättas på europeisk nivå, antingen av EU-institutionerna eller av sådana internationella organisationer som Europarådet och Unesco, eller som medlemsstaterna enats om inom ramen för en politisk process på EU-nivå. Som det förklaras nedan täcker de kvalifikationer och meriter i ett perspektiv av livslångt lärande, och inriktas på alla personliga meriter (meritförteckning), språkinläring (Europeiska språkportföljen), erfarenheter av rörlighet (MobiliPass) samt kvalifikationer inom yrkesutbildning (tillägget till utbildningsbevis) eller högre utbildning (tillägget till examensbevis). I framtiden kan ytterligare dokument läggas till, särskilt för att göra det möjligt att närmare inrikta sig på särskilda branscher eller färdigheter.

2.3.1. Europeiska meritförteckningen: portföljens stomme

Europeiska meritförteckningen är en något förbättrad version av den gemensamma europeiska mallen för meritförteckningar som fastställdes genom kommissionens rekommendation i mars 2002. Förbättringarna gäller endast terminologin; alla andra egenskaper är oförändrade.

Liksom alla andra meritförteckningar är det ett personligt dokument som fylls i av den person den gäller.

2.3.2. The MobiliPass: att synliggöra rörlighet

Efter fem år (rådets beslut 1999/51/EG trädde i kraft den 1 januari 2000) kommer Europass-utbildning att ersättas med MobiliPass, som är avsett att registrera europeiska utbildningsavsnitt, dvs. perioder av lärande i ett annat land, vilka uppfyller vissa kvalitetskriterier. I dessa kriterier ingår inte kravet – vilket var kännetecknande för det aktuella Europass-utbildning – att lärandet ska vara ”arbetsrelaterat lärande”.

Precis som för det aktuella Europass-utbildning finns det ingen begränsning vad gäller ålder eller yrkessituation för personen som genomgår utbildningen, eller för utbildningsnivån.

MobiliPass är därför avsett att registrera alla erfarenheter av rörlighet över gränserna i lärandesyfte i hela Europa, vilka uppfyller vissa kriterier. I synnerhet kommer detta att omfatta alla medborgare som deltar i utbytesprojekt inom EU:s utbildningsprogram, och dessa bör automatiskt få ett MobiliPass. Dock bör det stå klart att MobiliPass sträcker sig längre än EU-programmen.

Detta dokumentets struktur bygger på strukturen för det aktuella Europass-utbildning med vissa förbättringar. I synnerhet möjliggör det en mer detaljerad beskrivning av erfarenheten av rörlighet, med hjälp av samma meritbaserade tillvägagångssätt som den europeiska meritförteckningen.

Precis som det aktuella Europass-utbildning är detta ett individuellt dokument, som beskriver i en gemensam form varje innehavares enskilda erfarenhet. Det fylls inte i av innehavaren utan av den sändande och den mottagande organisationen.

I denna reform av idén med Europass-utbildning, varigenom det utvidgas till ett mer allmänt register av erfarenheter av rörlighet i Europa i alla lärandesyften, beaktas slutsatserna från utvärderingen efter halva tiden och den stämmer överens med de åsikter som intressenterna ofta framfört, vilka bekräftats i en extern utvärdering som avslutades i augusti 2003. Europass-utbildning var ett pilotinitiativ, som efter några år med begränsad räckvidd nu utvecklas till ett mer omfattande instrument.

2.3.3. *Tillägget till examensbevis: tydlighet i högre utbildning*

Tillägget till examensbevis gäller högre utbildning: det är ett dokument som utarbetats tillsammans med Europarådet och Unesco, för att tydliggöra högskoleexamina. Det är ett personligt dokument som bland annat innehåller information om de särskilda utbildningsavsnitt varje innehavare genomgått. Det fylls i av utbildningsanstalten, som ger det till innehavaren tillsammans med det examensbevis som dokumentet utgör ett tillägg till. Att ta med tillägget in i Europass-ramen fordrar inga verkliga förändringar förutom att man lägger till logotypen för Europass. Även förfarandena för tilldelning förblir oförändrade.

2.3.4. *Tillägget till utbildningsbevis: tydlighet i yrkesinriktad utbildning*

Tillägget till utbildningsbevis gäller yrkesinriktad utbildning. Detta förslag innebär inte några förändringar i den gemensamma formen som medlemsstaterna nyligen enades om informellt och som nu används av de nationella myndigheterna för att utarbeta de faktiska tilläggen till varje utbildningsbevis.

Dokumentet skiljer sig från de övriga eftersom det inte gäller den särskilda innehavaren; i tillägget till utbildningsbevis klargörs den yrkeskvalifikation det gäller, och det är likadant för alla personer som har den kvalifikationen.

2.3.5. *Europeiska språkportföljen: att registrera språkliga färdigheter*

Europeiska språkportföljen följer den mal som man enades om inom Europarådet och bygger på de gemensamma ramarna för språkundervisning och språkinläring. Det är ett dokument där medborgarna kan registrera de språkliga och kulturella färdigheter som de förvärvat. I synnerhet innehåller den ett språkpass, där innehavarna kan ange närmare uppgifter som sina språkkunskaper. De olika länderna kan anpassa den gemensamma mallen, till exempel för att bättre rikta in den på behoven hos särskilda målgrupper.

2.4. **Genomförandeåtgärder**

Det viktigaste elementet vad gäller genomförandeåtgärder är att man i varje land bör utse ett enda organ med namnet "nationella Europass-kontoret" som ska samordna all verksamhet i samband med Europass.

Det bör stå klart att kommissionen inte föreslår att man inrättar ytterligare organ utöver dem som redan finns. Målet med detta förslag till beslut är större effektivitet via rationalisering: dokumenten för tydlighet sammanförs in i en enhetlig ram och samordnas av ett enda organ. Varje medlemsstat får själv avgöra om dess nationella

Europass-kontor ska inrättas genom att man utvidgar något av de organ som redan finns, genom att flera sådana organ sammanförs eller genom att de ersätts. All verksamhet som gäller genomförandet av detta förslag till beslut på nationell nivå kommer att få finansiellt stöd från gemenskapen endast via ett årligt bidrag som beviljas det nationella Europass-kontoret, vilket skulle fungera som ett genomförandeorgan på nationell nivå i enlighet med artikel 54 c) i finansieringsförordningen⁴⁰.

Den verksamhet för vilken de nationella Europass-kontoret får ansvaret kommer att inbegripa de uppgifter som för närvarande utförs på nationell nivå av ett antal organ, till exempel de nationella kontaktpunkterna för Europass-utbildning och de nationella informationspunkterna för yrkeskvalifikationer. De kan grupperas inom följande kategorier:

- *Förvaltning av dokumenten för tydlighet.* De aktuella dokumenten för tydlighet som direkt berörs av detta förslag till beslut sköts för närvarande av ett antal strukturer i varje land, enligt förfaranden som kan vara mer eller mindre anpassade till situationen i landet. Detta beror på dokumentens art och det sätt på vilket de infördes. Viss verksamhet kan av sin natur inte skötas av de nationella Europass-kontoren. Till exempel är det en väsentlig egenskap hos tillägget till examensbevis att det sköts av anstalter för högre utbildning. För andra dokument blir det i hög grad ett val av landet i fråga om det nationella Europass-kontoret direkt ska förvalta dem eller samordna andra organ.

Det är viktigt att notera att Europass är en öppen ram som i framtiden förmodligen kommer att inbegripa andra dokument för tydlighet än de som anges i detta förslag till beslut. Det är föga sannolikt att de nationella Europass-kontoren direkt skulle förvalta dem alla, men alla dokument som godkänns som Europass-dokument bör förvaltas i samordning med de nationella Europass-kontoren.

De nationella Europass-kontoren bör också se till att alla Europass-dokument även finns tillgängliga på papper – inte bara som utskrifter av de elektroniska dokumenten, utan också, av flera skäl, som separat framställda pappersdokument. För det första har inte alla medborgare tillgång till eller kunskaper om Internet eller informationsteknik rent allmänt. För det andra kan pappersdokument användas för PR. Slutligen, vilket ofta rapporteras av kontaktpunkterna för Europass-utbildning, kan utfärdandet av konkreta dokument, eventuellt i samband med en högtidlig utdelning, vara en motiverande faktor.

- *Inrättning och förvaltning av informationssystemet.* För att säkerställa att Europass-dokument i form av elektroniska filer kan länkas till varandra bör denna verksamhet ligga under det nationella Europass-kontorets direkta ansvar. Kontoret måste se till att det informationssystem som stöder Europass-ramen på nationell nivå är fullständigt driftskompatibelt med ramarna i övriga länder, att alla Europass-dokument kan fyllas i elektroniskt och att innehavarna har

⁴⁰ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget, EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

tillgång till dem i den formen, inbegripet via den europeiska portalen för rörlighet i arbetslivet (se avdelning 2.5 nedan om informationssystemet).

- *PR för portföljen och dess dokument.* Europass-portföljen och dess dokument är kommunikationsverktyg, och de kan bara bli effektiva om det finns kunskap om dem. Det är avgörande med samordnande PR-insatser på alla nivåer. Att samordna insatserna på nationell nivå, och att samordna dem med insatser på europeisk nivå, blir en viktig uppgift för de nationella Europass-kontoren.
- *Tillhandahållande av information och vägledning.* Medborgarna kommer att behöva information, råd och stöd för att komma åt de olika dokumenten och Europass-portföljen och dra nytta av dem. Merparten av detta stöd kommer inte att ges direkt av det nationella Europass-kontoret, utan medborgarna får vända sig till de lokala centrumen för studie- och yrkesvägledning eller använda Internet-baserade tjänster. Därför verkar det lämpligt att det nationella Europass-kontoret har ett nära samarbete med nätverket Euroguidance, som har lång erfarenhet av tillhandahållande av information och vägledning inom allmän och yrkesinriktad utbildning samt kvalifikationer i ett europeiskt sammanhang. På medellång sikt och efter utvecklingsetappen (2005-2006) bör det nationella Europass-kontoret ta ansvaret för denna verksamhet samt för driften av den Internet-baserade Ploteus-portalerna, vilken bland annat hjälper medborgarna att hitta information om möjligheter till lärande i hela Europa och att förstå utbildningssystemen i andra länder. Tillgången till Europass-information kommer också att vara möjlig via Europeiska portalen för rörlighet i arbetslivet, och samarbete med sådana relevanta tjänster som NARIC-nätverken, EURES eller ”Dialog med medborgarna” är också väsentligt.
- *Nätverk på europeisk nivå.* De nationella Europass-kontoren ska bilda ett nätverk som samordnas av kommissionen. Europass-portföljen är till sin natur transnationell, som begrepp och som praktiskt verktyg, och samordning kommer att vara lika viktig på europeisk som på nationell nivå. Det nationella Europass-kontoret i varje land bör vara den naturliga kontaktpunkten för kommissionen och för de nationella Europass-kontoren i andra länder, särskilt vad gäller Europass-portföljen, samt tydlighet i kvalifikationer och meriter allmänt sett.

En särskild uppgift som nätverket av nationella Europass-kontor får blir att till kommissionen framföra åsikter om ytterligare dokument som bör tas med i Europass-portföljen.

2.5. Informationssystemet för Europass-ramen

Europass-ramen och de därtill kopplade stödtjänsterna bör kunna lita på ett lämpligt informationssystem, som gör det möjligt att på ett samordnat sätt länka de ifyllda dokumenten och göra dem tillgängliga för innehavarna via Internet.

Filen för den europeiska meritförteckningen återspeglar den gängse sammansättningen av ansökningshandlingar och utgör stommen i det elektroniska Europass: en portfölj för varje medborgare skapas genom att det finns länkar från delar av hans eller hennes meritförteckning till hans eller hennes ytterligare Europass-dokument därhelst detta är lämpligt.

Informationssystemet för Europass bör skötas delvis på europeisk nivå och delvis på nationell nivå. I synnerhet bör det finnas en Internetportal för Europass, som på ett lämpligt sätt är kopplad till Europeiska portalen för rörlighet i arbetslivet, och där det finns tillgång till informationstjänster som förvaltas främst på nationell nivå (eftersom Europass-dokumentet utfärdas på nationell nivå). Emellertid anges det inte närmare i detta förslag till beslut vilken del av systemet som ska förvaltas på vilken nivå, eftersom detta kan ändras med tiden; organisatoriska arrangemang mellan kommissionen och medlemsstaterna bör anpassas för att välja den mest effektiva lösningen som den relevanta tekniken möjliggör.

I detta förslag föreslås därför de grundläggande egenskaperna i informationssystemet, utan anvisningar om de tekniska lösningarna, för att inte binda kommissionen eller medlemsstaterna till möjligheter som kan bli föråldrade.

Den grundläggande operativa principen är att alla delar som förvaltas på nationell nivå ska vara helt driftskompatibla. Detta gäller inte bara sökning: en medborgare kan i princip få Europass-dokument i olika länder och det bör vara möjligt att koppla dem till hans eller hennes meritförteckning från varje land som berörs.

Alla Europass-dokument, vilka antingen fylls i av medborgarna som det är fallet med Europeiska meritförteckningen eller utfärdas av myndigheter, bör vara tillgängliga i den relevanta delen av informationssystemet. Emellertid bör medborgarna ha rätt att hämta bara sina personliga Europass-dokument från informationssystemet. Det är självklart att alla EU:s och nationella bestämmelser om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet till fullo ska beaktas.

Det är viktigt att Europass-informationssystemet är öppet för framtida utveckling. Detta gäller inte bara att ytterligare dokument för tydlighet kan tas med i Europass-ramen: det blir i synnerhet nödvändigt att ta hänsyn till de informationssystem om de europeiska arbetsmarknaderna som håller på att utvecklas, till exempel Europeiska portalen för rörlighet i arbetslivet⁴¹.

2.6. Finansiella konsekvenser: period och referensbelopp

Eftersom Europass är avsett att vara ett permanent instrument för medborgarna är denna rättsliga grund av obegränsad längd. Därför anges inget referensbelopp och budgetmyndigheten ska helt enkelt bevilja de årliga budgetanslagen inom gränserna för budgetplanen.

I finansieringsöversikten anges de förutsedda kostnaderna för de första två åren av genomförandet (2005 och 2006).

År 2007 torde en ny omgång av program inom allmän och yrkesinriktad utbildning träda i kraft inom den nya budgetplanen. I samband med den rationalisering som kommer att känneteckna de nya programmen lika mycket som detta förslag till beslut är det kommissionens avsikt att den föreslagna Europass-ramen ska efter 2006, precis som andra insatser på EU-nivå, placeras inom ramen för de nya programmen, i form av en övergripande politisk åtgärd. Efter 2006 skulle därför finansiellt stöd ges inom det allmänna budgetanslaget för den nya omgången program. Kostnaderna torde inte bli mycket högre än de förutsedda kostnaderna för de första två åren.

⁴¹ Se <http://europa.eu.int/eures>.

3. SLUTSATSER

Mot bakgrund av det som sagts ovan föreslår kommissionen att Europaparlamentet och rådet antar detta förslag till beslut om inrättandet av en enhetlig ram för tydlighet i kvalifikationer och meriter med namnet "Europass", och föreskriver adekvata genomförande- och stödåtgärder med fastställande av finansiellt stöd från gemenskapen under åren 2005-2006.

Utkast till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om en enhetlig ram för tydlighet i kvalifikationer och meriter (Europass)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 149 och 150 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande³,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁴, och

av följande skäl:

- (1) Tydligare kvalifikationer och meriter kommer att underlätta rörligheten i hela Europa för personer som vill delta i livslångt lärande, och därigenom bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet samt underlätta rörlighet i yrkessyfte, såväl mellan länder som mellan branscher.
- (2) I den handlingplan för rörlighet som godkändes vid Europeiska rådets möte i Nice den 7-8 december 2000 och i Europaparlamentets och rådets rekommendation 2001/613/EG av den 10 juli 2001 om rörlighet inom gemenskapen för studerande, personer som genomgår yrkesutbildning, volontärer, lärare och utbildare⁵ rekommenderades en mer utbredd användning av dokument för tydlighet i kvalifikationer och meriter, i syfte att införa ett europeiskt område för kvalifikationer. I kommissionens handlingsplan för färdigheter och rörlighet⁶ efterlystes att man utarbetar och stärker instrument som stöder tydlighet och överförbarhet av kvalifikationer för att underlätta rörlighet inom och mellan branscher. Ytterligare insatser för att införa instrument som förtydligar examensbevis och kvalifikationer efterlystes också vid Europeiska rådets möte i Barcelona den 15-16 mars 2002. I rådets resolution av den 3 juni 2002 om färdigheter och rörlighet⁷ och i rådets resolution av

¹ EUT C

² EUT C

³ EUT C

⁴ EUT C

⁵ EGT L 215, 9.8.2001, s. 30.

⁶ KOM(2002) 72 slutlig

⁷ EGT C 162, 6.7.2002, s. 1.

den 27 juni 2002 om livslångt lärande⁸ uppmanas till intensivare samarbete, bland annat i syfte att inrätta en ram för tydlighet och erkännande med ledning av befintliga instrument.

- (3) I rådets resolution av den 19 december 2002 om ökat europeiskt samarbete inom yrkesutbildning⁹ uppmanades till insatser för att öka tydlighet inom yrkesutbildning genom att man inför och rationaliserar verktyg och nätverk för information, och bland annat integrerar befintliga instrument in i en enda ram. Detta ram bör bestå av en dokumentportfölj med ett gemensamt märkesnamn och en gemensam logotyp, och vara öppen för att man i framtiden ska kunna tillfoga andra dokument som överensstämmer med dess syfte, och vilken stöds av lämpliga informationssystem och främjas via en varaktig PR-verksamhet på europeisk och nationell nivå.
- (4) Under de senaste åren har en rad instrument tagits fram såväl på gemenskapsnivå som på internationell nivå för att hjälpa de europeiska medborgarna att bättre framföra sina kvalifikationer och meriter när de söker arbete eller att bli antagna till någon utbildningsväg. Dessa instrument innefattar den gemensamma europeiska mallen för meritförteckningar som föreslogs i kommissionens rekommendation 2002/236/EG av den 11 mars 2002¹⁰, tillägget till examensbevis som rekommenderades i konventionen om erkännanden av examina m.m. rörande högre utbildning inom Europa, antagen i Lissabon den 11 april 1997, Europass-utbildning som infördes genom rådets beslut 1999/51/EG av den 21 december 1998 om främjande av europeiska utbildningsavsnitt i varvad utbildning, däribland lärlingsutbildning¹¹, tillägget till utbildningsbevis och Europeiska språkportföljen som utarbetats av Europarådet.
- (5) Att tillhandahålla bra information och vägledning är en viktig faktor på vägen mot tydlighet i kvalifikationer och meriter. De befintliga tjänsterna och nätverken spelar redan en värdefull roll som kan förstärkas genom närmare samarbete för att höja det mervärde som gemenskapens verksamhet medför.
- (6) Det är därför nödvändigt att se till att insatserna för att genomföra detta beslut och andra relevanta åtgärder, instrument och insatser, överensstämmer med varandra och kompletterar varandra. I de senare ingår på gemenskapsnivå Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop), som inrättades genom rådets förordning (EEG) nr 337/75¹², Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen som inrättades genom rådets förordning (EEG) nr 1360/90¹³, Europeiska nätverket för arbetsförmedlingar (EURES) som inrättades genom kommissionens beslut 2003/8/EG¹⁴. På internationell nivå finns Europeiska nätverket av nationella informationscentrum för erkännande av akademiska betyg (ENIC) som inrättats av Europarådet och Unesco.

⁸ EGT C 163, 9.7.2002, s. 1.

⁹ EGT C 13, 18.1.2003, s. 2.

¹⁰ EGT L 79, 22.3.2002, s. 66.

¹¹ EGT L 17, 22.1.1999, s. 45.

¹² EGT L 39, 13.2.1975, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 1655/2003 (EGT L 245, 29.9.2003, s. 41).

¹³ EGT L 131, 23.5.1990, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 1648/2003 (EGT L 245, 29.9.2003, s. 22).

¹⁴ EGT L 5, 10.1.2003, s. 16.

- (7) Dokumentet Europass-utbildning som fastställdes genom beslut 1999/51/EG bör därför ersättas med ett liknande dokument med större räckvidd som är avsett att registrera alla perioder av utlandsvistelser i syfte att delta i lärande, på alla nivåer och med alla mål, vilka fullgjorts i Europa och som uppfyller lämpliga kvalitetskriterier.
- (8) Europass-planen bör genomföras av nationella organ i enlighet med artikel 54.2 c och 54.3 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget¹⁵.
- (9) Deltagande bör vara möjligt för anslutande stater, för icke-medlemsländer inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och för kandidatländerna för anslutning till Europeiska unionen, i enlighet med relevanta bestämmelser i de instrument som styr relationerna mellan Europeiska gemenskapen och dessa länder.
- (10) Arbetsmarknadens parter spelar en viktig roll i förhållande till detta beslut och bör medverka i dess genomförande. Rådgivande kommittén för yrkesutbildning, som består av företrädare för arbetsmarknadens parter och för de nationella myndigheterna i medlemsstaterna, bör informeras regelbundet om genomförandet av detta beslut.
- (11) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av dess omfattning och breda räckvidd, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (12) Rådets beslut 1999/51/EG bör upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Syfte och tillämpningsområde

Genom detta beslut inrättas en gemenskapsram för tydlighet i kvalifikationer och meriter genom att en personlig samordnad dokumentportfölj, som skall kallas Europass, införs, som medborgarna kan använda frivilligt för att bättre förmedla och lägga fram sina kvalifikationer och meriter i hela Europa.

Användningen av Europass eller av något av Europass-dokumenterna innebär inte några andra skyldigheter eller rättigheter än de som fastställs i detta beslut.

Artikel 2
Europass-dokument

Följande handlingar skall utgöra Europass-dokument:

- a) Europeiska meritförteckningen, som avses i artikel 3,

¹⁵ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

- b) de dokument som avses i artiklarna 4 – 7,
- c) alla ytterligare dokument som godkänns som Europass-dokument av kommissionen, efter samråd med de nationella Europass-kontor som avses i artikel 9.

Europass-dokumentet skall förses med Europass-logotypen.

Artikel 3 *Europeiska meritförteckningen*

Europeiska meritförteckningen skall för medborgarna utgöra en möjlighet att på ett klart och sammanfattat sätt lägga fram information om alla sina kvalifikationer och meriter.

Europeiska meritförteckningen skall ha det utseende som framgår av bilaga I.

Artikel 4 *Mobilipass*

”Mobilipass” skall registrera perioder av lärande som innehavaren fullgjort i andra länder än hemlandet.

”Mobilipass” skall ha det utseende som framgår av bilaga II.

Artikel 5 *Tillägg till examensbevis*

Tillägget till examensbevis skall innehålla information om innehavarens resultat inom högre utbildning i hemlandet.

Tillägget till examensbevis skall ha det utseende som framgår av bilaga III.

Artikel 6 *Europeiska språkportföljen*

Europeiska språkportföljen skall registrera innehavarens språkliga färdigheter.

Europeiska språkportföljen skall ha det utseende som framgår av bilaga IV.

Artikel 7 *Tillägg till utbildningsbevis*

Tillägget till utbildningsbevis skall vara en beskrivning av de meriter och kvalifikationer som motsvarar ett yrkesutbildningsbevis.

Tillägget till utbildningsbevis skall ha det utseende som framgår av bilaga V.

Artikel 8
Europass på Internet

För att genomföra detta beslut skall kommissionen och de relevanta nationella myndigheterna samarbeta för att inrätta och sköta ett Internetbaserat informationssystem om Europass, som skall inbegripa delar som sköts på europeisk nivå och delar som sköts på nationell nivå.

Informationssystemet till stöd för Europass-ramen skall vara inrättat på det sätt som framgår av bilaga VI.

Artikel 9
Nationellt Europass-kontor

1. Varje medlemsstat skall utse ett nationellt Europass-kontor som på nationell nivå skall ansvara för samordningen av all verksamhet som avses i detta beslut och som, där detta är lämpligt, skall ersätta befintliga organ som för närvarande utför liknande verksamhet.

Ett europeiskt nätverk av Europass-kontor inrättas härmed. Dess verksamheter skall koordineras av kommissionen.

2. Det nationella Europass-kontoret skall.
 - (a) i samarbete med de relevanta nationella organen koordinera verksamhet i samband med att tillhandahålla eller utfärda Europass-dokument, eller när så är lämpligt utföra denna verksamhet,
 - (b) inrätta och sköta det nationella informationssystemet, i enlighet med artikel 8,
 - (c) göra PR för användningen av Europass, inbegripet via Internet-baserade tjänster,
 - (d) i samarbete med de relevanta organen se till att enskilda medborgare får tillgång till lämplig information och vägledning om Europass och dess dokument,
 - (e) tillhandahålla medborgarna information och vägledning om möjligheter till lärande i hela Europa, om utbildningssystemens struktur, och om andra frågor i samband med rörlighet i lärandesyfte, särskilt genom nära samordning med de berörda gemenskapsorganen,
 - (f) på nationell nivå förvalta det finansiella stödet från gemenskapen för all verksamhet i samband med detta beslut,
 - (g) delta i det europeiska nätverket som samordnas av kommissionen.
3. Det nationella Europass-kontoret skall fungera som genomförandeorgan på nationell nivå i enlighet med artikel 54.2 c och 54.3 i förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.

Artikel 10
Uppgifter för kommissionen och medlemsstaterna

Kommissionen och medlemsstaterna skall:

- (a) se till att det genomförs lämpliga insatser för PR och information på europeisk och nationell nivå, som stöder och om nödvändigt införlivas med de nationella Europass-kontorens verksamhet,
- (b) se till att det finns lämpligt samarbete, på lämplig nivå, med de relevanta tjänsterna, i synnerhet med EURES-tjänsten och andra relevanta tjänster på gemenskapsnivå,
- (c) vidta åtgärder för att underlätta lika möjligheter, särskilt genom att göra de berörda aktörerna mer medvetna om frågan,
- (d) se till att arbetsmarknadens parter engageras i genomförandet av detta beslut,
- (e) se till att alla relevanta gemenskapsbestämmelser och nationella bestämmelser om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet till fullo beaktas vid all verksamhet i samband med genomförandet av detta beslut.

Artikel 11
Uppgifter för kommissionen

1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna se till att det finns en övergripande överensstämmelse mellan de åtgärder som vidtas för att genomföra detta beslut och gemenskapens övriga relevanta politik, instrument och insatser, särskilt inom allmän och yrkesinriktad utbildning, ungdomsfrågor, sysselsättning, forskning och teknisk utveckling.
2. Kommissionen skall säkerställa sakkunskap från Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) i genomförandet av detta beslut, i enlighet med förordning (EEG) nr 337/75.

Under samma villkor och på relevanta områden skall det upprättas samordning under kommissionens ansvar med Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen enligt förordning (EEG) nr 1360/90.

3. Kommissionen skall regelbundet underrätta Rådgivande kommittén för yrkesutbildning om genomförandet av detta beslut.

Artikel 12
Deltagande länder

Deltagandet i den verksamhet som avses i detta beslut skall vara öppet för anslutande stater och för de länder som vid sidan av medlemsstaterna ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med villkoren i EES-avtalet.

Deltagandet skall också vara öppet för kandidatländer för anslutning till Europeiska unionen i enlighet med deras respektive Europaavtal.

*Artikel 13
Utvärdering*

Vart fjärde år efter det att detta beslut trätt i kraft skall kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en utvärderingsrapport om dess genomförande, med ledning av en utvärdering som utförts av ett oberoende organ.

*Artikel 14
Finansiella bestämmelser*

De årliga anslagen skall beviljas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Utgifterna till följd av detta beslut beskrivs i bilaga VII.

*Artikel 15
Upphävande*

Rådets beslut 1999/51/EG skall upphöra att gälla.

*Artikel 16
Ikraftträdande*

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2005.

*Artikel 17
Adressater*

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

*På Europaparlamentets vägnar
Ordförande*

*På rådets vägnar
Ordförande*

BILAGA I

Europeiska meritförteckningen

1. Beskrivning

- 1.1. Europeiska meritförteckningen bygger vidare på den gemensamma europeiska mallen för meritförteckningar som fastställs i kommissionens rekommendation 2002/236/EG av den 11 mars 2002 (C(2002) 516).

Det ger medborgarna en mall för en systematisk, kronologisk och flexibel presentation av deras kvalifikationer och meriter. Det finns också särskilda anvisningar för de olika områdena och en rad riktlinjer och exempel för att hjälpa medborgarna fylla i meritförteckningen.

- 1.2. I Europeiska meritförteckningen ingår rubriker för presentation av

- personuppgifter, information om språkkunskaper, arbetslivserfarenhet och utbildningsresultat,
- innehavarens ytterligare meriter som framhäver tekniska, organisatoriska, konstnärliga och sociala färdigheter,
- ytterligare information som kan läggas till meritförteckningen som en eller flera bilagor.

- 1.3. Europeiska meritförteckningen är ett personligt dokument med egna deklARATIONER av de enskilda medborgarna.

- 1.4. Mallen är ganska detaljerad, men det är de enskilda medborgarna som bestämmer vilka rutor de fyller i. De medborgare som fyller i den elektroniska blanketten, vare sig den är nerladdad eller online, bör kunna ta bort alla de rutor som de inte vill fylla i. Till exempel en person som inte anger sitt kön eller som inte har några särskilda tekniska färdigheter att meddela bör kunna ta bort dessa rubriker så att de inte följer med som tomma rutor på skärmen eller på den tryckta blanketten.

- 1.5. Europeiska meritförteckningen är stommen i ramen: en medborgares Europass-portfölj kommer att inbegripa Europeiska meritförteckningen som är ifylld av medborgaren själv, samt ett eller flera Europass-dokument beroende på medborgarens egna utbildnings- och arbetslivsbakgrund. Tack vare Europeiska meritförteckningens elektroniska form blir det möjligt att göra länkar från dess rubriker till de relevanta Europass-dokumenterna, till exempel från rubriken för allmän och yrkesinriktad utbildning till tillägget till examensbevis eller till tillägget till utbildningsbevis.

- 1.6. I enlighet med artikel 11 e) i det beslut till vilket denna bilaga är tillfogad, bör lämpliga åtgärder vidtas vid handläggningen av Europeiska meritförteckningen, särskilt i dess elektroniska form, av de behöriga myndigheterna för att säkerställa att alla EU:s och nationella bestämmelser om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet till fullo beaktas.

2. Den gemensamma strukturen för Europeiska meritförteckningen

I rutan anges mallen för strukturen och texten i Europeiska meritförteckningen. Kommissionen och de behöriga nationella myndigheterna skall enas om den grafiska utformningen av både pappersversionen och den elektroniska versionen, samt om ändringar i strukturen och i texten.

Den kursiva texten är avsedd som hjälp vid ifyllning av dokumentet.

(Europass logo)

EUROPEISKA MALLEN FÖR MERITFÖRTECKNINGAR

PERSONUPPGIFTER

Medborgarna kan välja vilka rubriker de vill fylla i

Namn *EFTERNAMN, övriga namn*

Adress *Gatuadress, postnummer, ort, land*

Telefon

Fax

E-post

Nationalitet

Födelsedatum *Dag, månad, år*

Kön

YRKESPROFIL

ARBETSLIVSERFARENHET

- Datum (*fr.o.m. – t.o.m.*) *Ange varje tjänst av betydelse. Börja med den senaste.*
- Arbetsgivarens namn och adress
- Typ av bransch eller sektor
- Innehavd tjänst eller ställning

- Viktigaste arbetsuppgifter

UTBILDNING

- Datum (*fr.o.m. – t.o.m.*) *Ange varje avslutad utbildning av betydelse. Börja med den senaste.*
- Namn och typ av utbildningsanstalt
- Viktigaste ämnen och yrkesfärdigheter
- Typ av utbildningsbevis
- (I förekommande fall) Nivå i den nationella klassificeringen

PERSONLIGA FÄRDIGHETER OCH KUNSKAPER

som förvärvats under livets gång och i yrkeslivet men som inte alltid kan styrkas med formella intyg eller examensbevis

Modersmål *Ange modersmål*

Övriga språk Ange språk

• Förståelse

Läsförståelse *Ange nivå – se anvisningar.*

Hörförståelse *Ange nivå – se anvisningar.*

• Tal

Konversation *Ange nivå – se anvisningar.*

Presentation *Ange nivå – se anvisningar.*

• Skrivfärdigheter *Ange nivå – se anvisningar.*

Sociala färdigheter och kunskaper

Att bo och arbeta med andra, i en mångkulturell miljö, i situationer där kommunikation är viktig eller där lagarbete är väsentligt (t.ex. inom kultur eller idrott) osv.

Beskriv dessa färdigheter och ange var du förvärvat dem.

Organisatoriska färdigheter och kunskaper

Exempelvis samordning och administration av människor, projekt, budgetar; på arbetet, inom ideell verksamhet (t.ex. inom kultur eller idrott) och i hemmet osv.

Beskriv dessa färdigheter och ange var du förvärvat dem.

Datafärdigheter och datakunskaper

Ordbehandling och andra tillämpningar, sökning i databaser, förtrolighet med Internet, avancerade färdigheter (programmering osv.).

Beskriv dessa färdigheter och ange var du förvärvat dem.

Tekniska färdigheter och kunskaper

För särskild utrustning eller maskiner osv. utom datorer.

Beskriv dessa färdigheter och ange var du förvärvat dem.

Konstnärliga färdigheter och kunskaper

Musik, författande, teckning osv.

Beskriv dessa färdigheter och ange var du förvärvat dem.

Övriga färdigheter och kunskaper

Utöver dem som angivits ovan. Beskriv dessa färdigheter och ange var du förvärvat dem.

Körkort

Ange om du har körkort och för vilken fordonskategori.

Övrig information

Ta med här all övrig information som kan vara av betydelse, till exempel kontaktpersoner, referenser osv.

Bilagor

Ange eventuella bilagor.

BILAGA II MobiliPass

1. Beskrivning

- 1.1. ”MobiliPass” är avsett att i en gemensam europeisk form registrera europeiska utbildningsavsnitt enligt definitionen i punkt 1.2.

Det är ett personligt dokument, där det särskilda europeiska utbildningsavsnitt som innehavaren genomgått registreras.

Det kommer att hjälpa innehavaren att bättre kommunicera vad han eller hon förvärvat tack vare denna erfarenhet, särskilt vad gäller kunskaper och färdigheter.

- 1.2. Ett europeiskt utbildningsavsnitt är den tid som en person – oavsett ålder, utbildningsnivå och ställning på arbetsmarknaden – tillbringar i ett annat land i lärandesyfte, och som

- antingen äger rum inom ramen för ett EU-program inom allmän eller yrkesinriktad utbildning,
- eller uppfyller alla nedanstående kvalitetskriterier:
 - Vistelsen i ett annat land äger rum inom ramen för ett lärandeinitiativ som är baserat i deltagarens hemland,
 - den organisation som ansvarar för lärandeinitiativet i hemlandet (den utsändande organisationen) fastställer med den mottagande organisationen ett skriftligt avtal om innehållet i, målen för och längden på det europeiska utbildningsavsnittet och lämnar in avtalet till den nationella Europass-kontoret (eller ett organ som fått i uppdrag att sköta MobiliPass) i hemlandet, samt ser till att personen i fråga får lämplig språklig förberedelse, och fastställer en handledare i det mottagande landet som får i uppgift att hjälpa, informera, bistå och övervaka personen i fråga,
 - alla länder som deltar måste vara medlemsstater i Europeiska unionen eller Efta/EES-länder.

- 1.3. MobiliPass fylls i av den utsändande och mottagande organisationen som medverkar i utbytesprojektet, på ett språk som de och den berörda personen enas om.

Medborgare som erhåller MobiliPass har rätt att begära en översättning till ett annat språk som de väljer bland den utsändande och mottagande organisationens språk, eller ett tredje utbrett språk. När det gäller det tredje språk ligger ansvaret för översättning hos den utsändande organisationen.

- 1.4. I MobiliPass ingår personuppgifter (se punkt 2 nedan). Den enda obligatoriska uppgiften är namnet på den person som erhåller MobiliPass. Organisationerna som fyller i MobiliPass kan bara fylla i den övriga rubrikerna för personuppgifter om den berörda personer ger sitt tillstånd.

Inte heller rubriken ”Kvalifikation” är obligatorisk, eftersom inte alla utbildningsinitiativ leder till en formell kvalifikation.

Alla system för att fylla i MobiliPass på elektronisk väg – antingen genom nerladdning eller online – bör göra det möjligt att ta bort all rubriker som inte fyllts i, så att inte tomma fält finns på skärmen eller i den tryckta versionen.

1.5. Det nationella Europass-kontoret ansvarar för att

- MobiliPass endast utfärdas för registrering av europeiska utbildningsavsnitt,
- alla MobiliPass-dokument ifylls elektroniskt,
- alla MobiliPass även tillhandahålls innehavarna i pappersform i en folder som särskilt framställs i samarbete med kommissionen.

1.6. I enlighet med artikel 11 e) i det beslut till vilket denna bilaga bifogas bör lämpliga åtgärder vidtas för förvaltningen av MobiliPass, särskilt i dess elektroniska form, av de behöriga myndigheterna, för att säkerställa att alla EU:s och nationella bestämmelser om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet till fullo beaktas.

2. Gemensam form för MobiliPass

I rutan nedan anges strukturen och texten i MobiliPass. Kommissionen och de behöriga nationella myndigheterna skall enas om den grafiska utformningen av både pappersversionen och den elektroniska versionen, samt om ändringar i strukturen och i texten.

Varje rubrik i texten är numrerad för att underlätta sökandet i en flerspråkig ordlista. Den kursiva texten är avsedd som hjälp vid ifyllning av dokumentet. Rutor som är markerade med asterisk (*) är inte obligatoriska.

(Europass logo)

MOBILIPASS

- (1) Detta MobiliPass tillhör
- (2) *innehavares för- och efternamn*
- (3) *utfärdat av*
- (4) *organisation som i hemlandet ansvarar för organisationen av lärandeinitiativet*
- (5) datum (dag/mån/år)
- (6) namnteckning/stämpel (namnteckning och stämpel av den organisation som utfärdar dokumentet)
- (7) INNEHAVARENS PERSONUPPGIFTER
- (8) Efternamn

- (9) Förnamn
- (10) Underskrift
- (11) * Adress *Gatuadress, postnummer, ort, land*
- (12) * Kontaktuppgifter: t.ex. e-post, telefon
- (13) * Födelsedatum (dag/mån/år)
- (14) * Medborgarskap
- (15) * Plats för fotografi
- (16) EUROPEISKT UTBILDNINGSAVSNITT
- (17) Allmän eller yrkesinriktad utbildning som genomgått, under vilken det europeiska utbildningsavsnittet fullgjordes
- (18) * Kvalifikation *Eventuell examen, titel eller annat utbildningsbevis som lärandeinitiativet leder till*
- (19) Det europeiska utbildningsavsnittets längd
- (20) Från *dd/mm/åååå* Till *dd/mm/åååå*
- (21) Uppgifter om den mottagande partnern
- (22) Handledarens namn och ställning
- (23) Innehåll i det europeiska utbildningsavsnittet
- (24) *Ange under denna rubrik relevanta uppgifter, där lämpligt, om den utbildning som genomgått eller den arbetserfarenhet som förvärvats under utbildningsavsnittet och, där tillämpligt, de färdigheter och kunskaper som förvärvats samt bedömningsmetoden.*
- (25) *Av beskrivningen bör framgå hur det europeiska utbildningsavsnittet förbättrat*
- (26) *Innehavarens förtrolighet med de fackfärdigheter och fackkunskaper som särskilt gäller den specifika ämnesområdet för hans eller hennes utbildning eller praktik*
- (27) *Innehavarens språkliga färdigheter,*
- (28) *Innehavarens sociala färdigheter och kunskaper,*
- (29) *Innehavarens organisatoriska färdigheter och kunskaper,*
- (30) *Innehavarens eventuella övriga färdigheter och kunskaper.*
- (31) Den mottagande partnerns och innehavarens namnteckning.

Bilaga III

Tillägget till examensbevis

1. Beskrivning

- 1.1. Tillägget till examensbevis är ett dokument som bifogas ett examensbevis från ett universitet eller högskola för att underlätta för utomstående – särskilt i ett annat land – att förstå vad examensbeviset innebär när det gäller de kunskaper och meriter som innehavaren förvärvat.

I detta syfte beskrivs i tillägget till examensbevis arten, nivån, sammanhanget, innehållet och ställningen för de studier som innehavaren av det ursprungliga examensbeviset, som tillägget till examensbevis bifogas, genomgått och avslutat. Det är därför ett personligt dokument som gäller den särskilde innehavaren.

- 1.2. Tillägget till examensbevis ersätter inte det ursprungliga examensbeviset och ger ingen rätt till formellt erkännande av det ursprungliga examensbeviset av högskolemyndigheter i andra länder. Å andra sida underlättar tillägget till examensbevis en välgrundad granskning av det ursprungliga examensbeviset, så att det kan bidra till att man får erkännande av de behöriga myndigheterna eller av personalen vid antagningsenheten.
- 1.3. Tillägget till examensbevis framställs av de behöriga nationella myndigheterna enligt en mall som har utarbetats av en gemensam europeisk arbetsgrupp bestående av kommissionen, Europarådet och Unesco som har testat och finlipat det. Mallen till tillägget till examensbevis finns på EU:s elva officiella språk. Det är ett flexibelt, icke-normativt verktyg som är utformat i praktiskt syfte och kan anpassas till lokala behov.
- 1.4. I tillägget till examensbevis finns det åtta rubriker med uppgifter om innehavaren av kvalifikationen (1) och själva kvalifikationen (2), med information om nivån på kvalifikationen (3), innehållet och resultaten (4), vad kvalifikationen berättigar till (5), plats för ytterligare information (6), intygande av tillägget (7), och slutligen information om det nationella systemet för högre utbildning (8). Alla åtta rubrikerna bör innehålla information. Där det inte finns någon information bör bristen på information förklaras. Utbildningsanstalterna skall tillämpa samma förfaranden för vidimering av tillägget till examensbevis som för själva examensbeviset.
- 1.5. I enlighet med artikel 11 e) i det beslut till vilket denna bilaga bifogas bör lämpliga åtgärder vidtas för förvaltningen av tillägget till examensbevis, särskilt i dess elektroniska form, av de behöriga myndigheterna för att säkerställa att alla EU:s och nationella bestämmelser om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet till fullo beaktas.

2. Gemensam struktur för tilläggen till examensbevis

I rutan nedan anges den gemensamma, icke bindande mallen för strukturen och texten i tillägget till examensbevis. De behöriga nationella myndigheterna skall enas om den grafiska utformningen av både pappersversionen och den elektroniska versionen.

(Europass logo)

TILLÄGG TILL EXAMENSBEVIS

1. Information om innehavaren av kvalifikationen

1.1 / 1.2 Efternamn /förnamn:

1.3 Födelsedatum, födelseort och födelseland:

1.4 Studentnummer eller studentkod:

2. Information om kvalifikationen

2.1 Kvalifikationens beteckning (fullständig, förkortning):

Titelns beteckning (fullständig, förkortning):

2.2 Huvudsakliga studieområde(n) för kvalifikationen:

2.3 Namn på utbildningsanstalten som utfärdar kvalifikationen:

2.4 Namn på institutionen som administrerar studierna:

2.5 Språk som utbildningen/examen hålls på:

3. Information om kvalifikationens nivå

3.1 Nivå på kvalifikationen:

3.2 Utbildningens officiella längd:

3.3 Antagningskrav:

4. Information om innehåll och resultat

4.1 Studiesätt:

4.2 Kursplanens krav:

4.3 Uppgifter om kursplanen:

4.4 Betygssystem, vägledande betygsfördelning

4.5 Övergripande klassificering

5. Information om kvalifikationens funktion

5.1 Tillträde till vidare studier

5.2 Yrkesställning

6. Ytterligare information

6.1 Ytterligare information:

6.2 Ytterligare informationskällor:

7. Vidimering av tillägget

Detta tillägg till examensbevis gäller följande ursprungliga dokument

Tjänsteman

Stämpel/sigill

Information om det nationella systemet för högre utbildning:

8.1 Typer av utbildningsanstalter och övervakning av dem

8.2 Typer av utbildningar och examina

8.3 Godkännande/Ackreditering av utbildningar och examina

8.4 Organisation av studierna

8.4.1 Integrerade "långa" (en nivå) utbildningar: (examensgrader, Magister Artium, Staatsprüfung)

8.4.2 Första- och andraexamensutbildningar (två nivåer): (Bakkalauereus/Bachelor - Magister /Master)

8.5 Specialiserade påbyggnadsstudier

8.6 Doktorsexamen

8.8 Betygssystem

8.9 Antagning till högre utbildning

8.10 Nationella informationskällor

BILAGA IV Europeiska språkportföljen

1. Beskrivning

1.1. Europeiska språkportföljen som utarbetats av Europarådet är ett dokument som språkinlärare kan registrera sina språkstudier samt erfarenheter av och färdigheter inom olika kulturer.

1.2. Europeiska språkportföljen har två funktioner: dels en pedagogisk, dels en rapportering.

Vad gäller den förra är dokumentet avsett att främja motivationen hos språkinlärare att förbättra sin förmåga att kommunicera på olika språk och att fortsätta att förvärva kunskaper och interkulturella erfarenheter. Syftet är att hjälpa inlärarna att fundera kring målen med inläringen, planera lärandet och lära på egen hand..

Vad beträffar rapporteringen är syftet med Europeiska språkportföljen att dokumentera innehavarens språkliga färdigheter på ett övergripande, informativt, tydligt och tillförlitligt sätt. Den hjälper inlärarna att inse vilken färdighetsnivå de uppnått inom ett eller flera främmande språk och ger dem möjlighet att informera andra på ett detaljerat och internationellt jämförbart sätt. Alla färdigheter värdesätts, oavsett om de förvärvats inom eller utanför den formella utbildningen.

1.3. Europeiska språkportföljen består av

- ett språkpass som innehavaren regelbundet uppdaterar. Innehavaren beskriver sina språkliga färdigheter enligt gemensamma kriterier som är godtagna i hela Europa,
- en utförlig språkbiografi med innehavarens erfarenheter av varje språk,
- en mapp där man kan samla exempel på egna arbeten för att dokumentera språkfärdigheter.

Europeiska språkportföljen tillhör inläraren.

1.4. Man har enats om en rad gemensamma principer och riktlinjer för alla portföljer., Olika mallar har utarbetats i Europarådets medlemsstater beroende på inlärarnas ålder och situationen i landet. Alla mallar måste följa de överenskomna principerna och godkännas av den europeiska valideringskommittén för att de skall kunna använda Europarådets logotyp. Nedan anges en mall för språkpasset, som är den del av portföljen som måste fyllas i enligt en fastställd struktur.

1.5. I enlighet med artikel 11 e) i det beslut till vilket denna bilaga bifogas bör lämpliga åtgärder vidtas för förvaltningen av Europeiska språkportföljen, särskilt i dess elektroniska form, av de behöriga myndigheterna för att säkerställa att alla EU:s och nationella bestämmelser om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet till fullo beaktas.

2. Gemensam struktur för språkpasset i Europeiska språkportföljen

I rutan nedan anges den gemensamma, icke bindande mallen för strukturen och texten i språkpasset i Europeiska språkportföljen. De behöriga nationella myndigheterna skall enas om den grafiska utformningen av både pappersversionen och den elektroniska versionen.

(Europass-logotyp)

Språkpass

Beskrivning av språkliga färdigheter

Modersmål: *ange*

Språk:	Skrift	Tal umgänge	-	Tal produktion	-	Läs- förståelse	Hör- förståelse
Självbedömning							

(Upprepas så *många* gånger som nödvändigt.)

Sammanfattning av språkinläring och interkulturell erfarenhet

Språkinläring och användning i länder/regioner där språket inte talas

Språk:	Högst 1 år	Högst 3 år	Högst 5 år	Mer än 5 år
Grundskola/ gymnasium/ yrkesutbildning				
Högre utbildning				
Vuxenutbildning				
Andra kurser				
Regelbunden användning på arbetsplatsen				
Regelbunden kontakt med talare av det språket				
Annan				
Ytterligare information om språklig och interkulturell erfarenhet				

(Upprepas så *många* gånger som nödvändigt.)

Vistelser i en region där språket talas

Språk:	Högst 1 månad	Högst 3 månader	Högst 5 månader	Högst 5 månader
Användning av språket för studier eller yrkesutbildning				
Användning av språket i arbetet				
Annat				
Ytterligare information om språklig och interkulturell erfarenhet				

Utbildnings- och examensbevis

Språk:nivå: Beteckning: Utfärdat av: År:

(Upprepas så många gånger som nödvändigt.)

BILAGA V

Tillägget till utbildningsbevis

1. Beskrivning

- 1.1. Tillägget till utbildningsbevis är ett dokument som bifogas ett yrkesutbildningsbevis för att underlätta för utomstående – särskilt i ett annat land – att förstå vad utbildningsbeviset innebär när det gäller de färdigheter som innehavaren förvärvat.

I detta syfte finns det i tillägget till utbildningsbevis information om

- de förvärvade färdigheterna och kunskaperna,
- skalan av yrken som innehavaren har tillträde till,
- organen som utfärdar utbildningsbevisen och godkänner utbildningen,
- utbildningens nivå,
- de sätt på vilka utbildningsbeviset kan förvärfvas,
- antagningskraven och tillträdesmöjligheterna till nästa nivå av utbildning.

Tillägget till utbildningsbevis är inte något personligt dokument: alla innehavare av samma utbildningsbevis i ett visst land får samma tillägg till utbildningsbevis som bilaga till sitt utbildningsbevis.

- 1.2. Tillägget till utbildningsbevis ersätter inte det ursprungliga utbildningsbeviset och ger ingen rätt till formellt erkännande av det ursprungliga examensbeviset av myndigheter i andra länder. Å andra sida underlättar tillägget till utbildningsbevis en välgrundad granskning av det ursprungliga utbildningsbeviset, så att det kan bidra till att man får erkännande av de behöriga myndigheterna.
- 1.3. Tillägget till utbildningsbevis framställs av de behöriga myndigheterna på nationell nivå och utfärdas till medborgare som har det motsvarande utbildningsbeviset, enligt förfaranden som man enas om på nationell nivå.

Under punkt 2 nedan anges den gemensamma strukturen för tillägget till utbildningsbevis.

2. Gemensam struktur för tillägget till utbildningsbevis

I rutan nedan anges den gemensamma mallen för strukturen och texten i tillägget till utbildningsbevis. Kommissionen och de behöriga nationella myndigheterna skall enas om den grafiska utformningen av både pappersversionen och den elektroniska versionen, samt om ändringar av strukturen och texten.

(Europass-logotyp)

TILLÄGG TILL UTBILDNINGSBEVISET

1. Utbildningsbevisets beteckning (på originalspråket)
2. Översättning av utbildningsbevisets beteckning (Denna översättning har ingen rättslig ställning)
3. Slag av färdigheter och kunskaper
4. Yrken tillgängliga för innehavaren av utbildningsbeviset (om tillämpligt)
5. Utbildningsbevisets officiella grund
 - Namn och ställning på det organ som utfärdat utbildningsbeviset
 - Namn och ställning på den nationella/regionala/sektoriella myndighet som godkänt/erkänt utbildningsbeviset
 - Utbildningsbevisets nivå (nationell eller internationell beteckning)
 - Betygsskala/Krav för godkännande
 - Tillträde till nästföljande utbildningsnivå
 - Internationella överenskommelser
 - Utbildningsbevisets rättsliga grund
6. Officiellt erkända sätt för erhållande av utbildningsbeviset
 - Beskrivning av erhållen yrkesutbildning
 - Skola/utbildningscentrum
 - Arbetsplatsbaserad utbildning
 - Godkända tidigare studier
 - Procent av hela utbildningen (%)
 - Längd (timmar/veckor/månader/år)
 - Total utbildningslängd som resulterar i utbildningsbeviset
 - Antagningskrav
 - Ytterligare information

Ytterligare information (inklusive en beskrivning av det nationella kvalifikationssystemet, kan erhållas från: www)

BILAGA VI **Informationssystem**

Kommissionen och medlemsstaterna skall samarbeta för att se till att de enskilda medborgarna har möjlighet att fylla i och senare att hämta, redigera eller ta bort via Internet sin Europeiska meritförteckning och alla andra Europass-dokument som inte behöver utfärdas av bemyndigade organ.

Alla Europass-dokument som utfärdas av bemyndigade organ fylls i elektroniskt och görs tillgängliga i hela Europa för hämtning av innehavarna. Alltmedan de lämpliga tekniska instrumenten bör väljas i samarbete mellan kommissionen och de relevanta nationella myndigheterna med beaktande av den nyaste tekniska utvecklingen och de befintliga nationella systemen, skall man se till att elementen nedan tas med.

1. Principer för utformning

Ett öppet system. Informationssystemet för Europass bör utarbetas med beaktande av möjligheten för framtida utveckling, vilket särskilt gäller möjlighet att ta med ytterligare dokument i Europass-ramen och integrera den med informationstjänster om möjligheter till arbete och lärande.

Driftskompatibilitet. De delar av informationssystemet för Europass som sköts på nationell nivå i de olika länderna bör vara helt driftskompatibla med varandra och med de delar som sköts på Europeisk nivå.

2. Dokumenthantering och tillträde

2.1. Alla Europass-dokument som utfärdas av bemyndigade organ skall fyllas i elektroniskt, i enlighet med de förfaranden som de utfärdande organen och det nationella Europass-kontoret enas om och i enlighet med de förfaranden som man kommit överens om på europeisk nivå.

2.2. Europeiska meritförteckningen och alla andra Europass-dokument som inte behöver utfärdas av bemyndigade organ bör också vara tillgängliga elektroniskt.

2.3. Medborgarna skall ha rätt

- att fylla i och senare att hämta och redigera via Internet sin Europeiska meritförteckning och all övriga Europass-dokument som inte behöver utfärdas av bemyndigade organ,
- att göra, uppdatera och ta bort länkar mellan sin Europeiska meritförteckning och sina övriga Europass-dokument,
- att ta bort, eller få borttaget från informationssystemet för Europass, något som helst av sina Europass-dokument;
- att bifoga andra stöddokument till Europass-dokument,
- att helt eller delvis trycka ut sina Europass och eventuella bilagor,

2.4. Endast den person de gäller skall ha tillträde till dokument, inbegripet personuppgifter.

BILAGA VII
Bilaga om finansiella frågor

1. Utgifterna är avsedda att delvis finansiera genomförandet på nationell nivå och att täcka vissa kostnader som uppstår på EU-nivå i samband med PR för, samt samordning och framställning av dokumenten.
2. Gemenskapens bidrag till insatser för genomförande på det nationella planet kommer att tillhandahållas via årliga driftsbidrag till de nationella Europass-kontoren.

De nationella Europass-kontoren måste inrättas som juridiska personer och kommer inte att få något annat driftsbidrag ur gemenskapens budget.
- 2.1. Bidragen kommer att beviljas efter det att ett arbetsprogram kopplat till insatserna i artikel 9 i detta beslut godkänts, och med ledning av en noggrann arbetsbeskrivning.
- 2.2. Medfinansieringen får inte överstiga 50 % av verksamhetens sammanlagda kostnader.
- 2.3. När beslutet genomförs kan kommissionen anlita experter och organisationer för tekniskt stöd, vilket kan finansieras inom programmets finansieringsram. Dessutom kan kommissionen organisera seminarier, konferenser eller andra expertmöten som kan underlätta genomförandet av programmet samt vidta lämpliga åtgärder för information, offentliggörande och spridning.

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

Politikområde(n): Utbildning och kultur

Verksamhet(er): Yrkesinriktad utbildning

ÅTGÄRDENS BETECKNING: EN ENHETNLIG RAM FÖR TYDLIGHET I KVALIFIKATIONER OCH MERITER (EUROPASS)

1. BERÖRDA BUDGE[TRUB]RIKER (NUMMER OCH BETECKNING)

15030101 OCH 15010405 - EUROPASS.

2. ALLMÄNNA UPPGIFTER

2.1. Sammanlagda anslag för åtgärden (avsnitt B): 2 miljoner euro i åtagandebemyndiganden per år

2.2. Tillämpningsperiod:

Eftersom Europass är avsett att vara ett permanent instrument för medborgarna är denna rättsliga grund av obegränsad längd. Därför anges inget referensbelopp och budgetmyndigheten skall helt enkelt bevilja de årliga budgetanslagen inom gränserna för budgetplanen.

I detta förslag till beslut fastställs en ram för tydlighet i kvalifikationer och meriter, vilken kommer att träda i kraft den 1 januari 2005. Finansieringen av kostnaderna som detta beslut ger upphov till kommer att säkerställas:

- under åren 2005 och 2006, som motsvarar ramen utvecklingsstapp, genom själva beslutet,
- under de följande åren, genom beslut om fastställande av den framtida omgången program för allmän och yrkesinriktad utbildning, vilka är under utarbetande.

Av detta skäl täcker denna finansieringsöversikt endast de kostnader som uppstår under åren 2005 och 2006. Kostnaderna för åren efter 2006 kommer inte att bli mycket högre än de kostnader som anges för 2005 och 2006 och kommer att tas med i den finansieringsöversikt som bifogas förslagen till framtida program inom allmän och yrkesinriktad utbildning.

2.3. Flerårig total utgiftsberäkning:

- (a) Förfalloplan för åtagandebemyndiganden/betalningsbemyndiganden (finansiellt stöd) (se punkt 6.1.1)

Miljoner euro (avrundat till tredje decimalen)

	2005	2006	2007				Totalt
Åtagandebemyndiganden	1,875	1,875					3,750
Betalningsbemyndiganden	1,250	1,875	0,625				3,750

(b) Tekniskt och administrativt stöd samt stödutgifter (se punkt 6.1.2)

	2005	2006	2007				Totalt
Åtagandebemyndiganden	0,125	0,125					0,250
Betalningsbemyndiganden	0,80	0,125	0,045				0,250

Delsumma a + b	2005	2006	2007				Totalt
Åtagandebemyndiganden	2,000	2,000					4,000
Betalningsbemyndiganden	1,330	2,000	0,670				4,000

(c) Total budgetkonsekvens i form av personalutgifter och övriga administrativa utgifter (se punkterna 7.2 och 7.3)

	2005	2006	2007				Totalt
Åtaganden/ betalningar	0,459	0,459					0,918

TOTALT a+b+c	2005	2006	2007				Totalt
Åtagandebemyndiganden	2,459	2,459					4,918
Betalningsbemyndiganden	1,789	2,459	0,670				4,918

2.4. Förenlighet med den ekonomiska planeringen och budgetplanen

X Förslaget är förenligt med den befintliga ekonomiska planeringen.

[...] Förslaget kräver omfördelningar under den berörda rubriken i budgetplanen,

[...] i nödvändiga fall med stöd av bestämmelserna i det interinstitutionella avtalet.

2.5. Påverkan på inkomsterna¹

X Inkomsterna påverkas inte (gäller tekniska aspekter på genomförandet av en åtgärd)

ELLER

[...] Inkomsterna påverkas enligt följande:

3. BUDGETTEKNISKA UPPGIFTER

<u>Typ av utgifter</u>		<u>Nya</u>	<u>Bidrag från Efta-länder</u>	<u>Deltagande av kandidatländer</u>	<u>Rubrik i budgetplanen</u>
Icke oblig. utg.	<u>Diff. anslag</u>	NEJ	JA	JA	<u>Nr 3</u>

4. RÄTTSLIG GRUND

Den rättsliga grunden utgörs av artiklarna 149 och 150 i fördraget.

5. BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN OCH SKÄL FÖR ÅTGÄRDEN

5.1. Behovet av gemenskapsåtgärder²

5.1.1. Mål för åtgärden

- **Den föreslagna åtgärden syftar till att rationalisera de befintliga verktygen och nätverken för tydlighet inom allmän och yrkesinriktad utbildning, i syfte att göra dem mer effektiva.**

När man ansöker till en anställning eller till en lärandemöjlighet är det avgörande att de sökande kan kommunicera sina kvalifikationer och meriter på ett bra sätt. Under de senaste åren har en rad verktyg utarbetats på olika nivåer för att förbättra tydligheten i kvalifikationer och meriter, så att medborgarna bättre kan förmedla dem. Dessa verktyg är särskilt till hjälp när den sökande och arbetsgivaren inte kommer från samma land, men i dessa tider av snabba förändringar kan interaktionen mellan dessa vara svår även när det inte gäller rörlighet över gränserna.

I verktygen ingår dokument som utgör del av kvalifikationer (t.ex. tillägget till examens- eller utbildningsbevis) eller registrerar specifika erfarenheter (t.ex. Europass-utbildning) eller färdigheter (t.ex. Europeiska språkportföljen), samt nätverk avsedda att informera och ge handledning till medborgarna (t.ex. Euroguidance och de nationella kontaktpunkterna).

De befintliga dokumenten finns vanligen vart och ett för sig och de är inte samordnade. Detta kan vara förvirrande för såväl de sökande som för dem som granskar ansökningar. Sammanföringen av dessa verktyg in i en ram som i varje land

¹ Ytterligare upplysningar finns i den separata vägledningen.

² Ytterligare upplysningar finns i den separata vägledningen.

samordnas av ett enda organ och stöds av lämpliga informationssystem på nationell och europeisk nivå kommer att göra dem mer effektiva.

Eftersom de olika berörda verktygen redan är europeiska verktyg – och detta är en egenskap som inte ifrågasätts – kan den enhetliga ram som samlar dem bara vara en europeisk ram.

Det viktigaste särskilda målen är alltså att förbättra kännedomen om, tillträdet till och effektiviteten i de befintliga instrumenten för tydlighet i kvalifikationer och meriter genom att samla dem i en enhetlig samordnad ram med en logotyp som får stor publicitet och genom att rationalisera de därtill kopplade nätverken.

- Detta kommer att bidra till det övergripande målet att förbättra kvalitet i allmän och yrkesinriktad utbildning, öka rörligheten för inlärare samt underlätta deras integrering eller återintegrering på arbetsmarknaden.

Målen för de föreslagna insatserna och de därtill kopplade indikatorerna kan sammanfattas på följande sätt:

Allmänna mål	Indikatorer
<p>Att bidra till utvecklingen av en utbildning av hög kvalitet, i synnerhet genom att främja rörlighet för studenter, bland annat genom att via större tydlighet bidra till akademiskt erkännande av examensbevis och studieperioder.</p> <p>Att bidra till genomförandet av en yrkesutbildningspolitik, i synnerhet genom att främja rörlighet av praktikanter och underlätta integrering i yrket och återintegrering på arbetsmarknaden, genom att resultaten av lärande kan förmedlas på ett bättre sätt.</p>	<p>Kvantitativa/kvalitativa uppgifter (via särskilda undersökningar) om hur medborgarna, projektansökare, arbetsgivare uppfattar Europass-ramens roll i förhållande till geografisk eller branschövergripande rörlighet och övergång från lärande till arbete.</p>
Särskilda mål	Indikatorer <<
<p>Bättre kunskaper om och tillträde till de befintliga instrumenten för tydlighet bland medborgarna – dvs. inlärare, lärare och utbildare, arbetsgivare och personal vid antagningsenheterna – genom att dokumenten samlas i en enhetlig samordnad ram och de därtill kopplade nätverken rationaliseras.</p> <p>Mer slagkraftig kommunikationen i befintliga instrument för tydlighet genom användningen av en gemensam logotyp som det görs mycket PR för.</p> <p>Möjligheter att utarbeta ytterligare instrument för tydlighet.</p> <p>Adekvat information om frågor i samband med rörlighet – möjligheter, villkor, erkännande - genom att man kopplar vägledningstjänster till den samordnande driften av ramen för tydlighet.</p>	<p>Kvantitativa/kvalitativa uppgifter (via särskilda undersökningar) om kännedom bland de berörda befolkningsgrupperna.</p> <p>Uppgifter från förvaltningen: antal tydlighetsdokument som utfärdats, antal ramar i informationssystemet.</p> <p>Kvantitativa/kvalitativa uppgifter (via särskilda undersökningar) om hur medborgarna, projektansökare, arbetsgivare uppfattar Europass-ramens och Europass-dokumentens roll vid framgångsrika ansökningar.</p> <p>Kvantitativa/kvalitativa uppgifter (via särskilda undersökningar) om Europass-ramens roll i utarbetandet av nya verktyg.</p> <p>Kvantitativa/kvalitativa uppgifter (via särskilda</p>

	undersökningar) om användningen av studie- och yrkesvägledningstjänster.
Operativa mål	Indikatorer
Mekanismen för genomförande fungerar. Europass-ramen och dess dokument är tillgängliga och främjas.	- antal utdelade/ifyllda/nerladdade dokument (förvaltningens uppgifter, undersökningar).
Användning av Europass-ramen av tillhandahållare av lärande och främjare av rörlighet, vilka fyller i och delar ut Europass-dokument enligt reglerna och kopplar dem till ramen.	- användningsandel, t.ex. antal registretade rörlighetstillfällen i förhållande till antalet faktiska rörlighetstillfällen, (förvaltningens uppgifter, undersökningar), - andel kännedom bland projektansvariga och institutioner (undersökningar).
Europass-ramen och dess dokument används av medborgarna vid ansökningar.	- användningsandel bland sökande (undersökningar), - andel kännedom bland medborgare (undersökningar).
Kännedom om Europass-ramen och dess dokument bland arbetsgivare och personal vid antagningsenheter.	- kännedom, synlighet och uppskattning bland arbetsgivare (undersökningar).

5.1.2. Åtgärder som vidtagits som följd av en förhandsutvärdering

Detta förslag till beslut följer på Köpenhamnsförklaringen av den 30 november 2002³ och rådets resolution av den 19 december 2002 om ökat europeiskt samarbete inom yrkesutbildning⁴, i vilka det uttryckligen manas till insatser för att öka **”tydlighet i yrkesutbildning genom att man inför och rationaliserar verktyg och nätverk för information, och bland annat integrerar sådana befintliga instrument som den europeiska meritförteckningen, tillägg till examens- och utbildningsbevis, de gemensamma europeiska ramarna för språkundervisning och språkinläring samt Europass in i en enhetlig ram”**.

Dessa rättsakter, som har gett upphov till den politiska process mot ökat samarbete inom yrkesutbildning vilken kallas ”Köpenhamnsprocessen”, var själva resultatet av långa debatter och samråd som formaliserades under det belgiska ordförandeskapet, nämligen vid mötet för generaldirektörerna för yrkesutbildning som hölls den 2 oktober 2001, och byggde på en diskussion som hade ägt rum vid liknande tillfälle i Växjö tidigare det året (21-24 april) under det svenska ordförandeskapet.

Debatten var särskilt inriktad på frågor som gällde yrkeskvalifikationer men kännetecknades av ett övergripande synsätt med ett perspektiv för livslångt lärande. I processen medverkade från början företrädare för arbetsmarknadens parter, vilka sedan gemensamt undertecknade Köpenhamnsförklaringen.

Ett första tillfälle för lägesanalys erbjöds vid den konferens för ökat samarbete inom yrkesutbildning som anordnades av kommissionen den 10-11 juni 2002, där ett antal

³ Förklaring om ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning av EU:s ministrar för yrkesinriktad utbildning och Europeiska kommissionen, Köpenhamn den 29-30 november 2002. Se även http://europa.eu.int/comm/education/europass/index_en.html.

⁴ EGT C 13, 18.1.2003, s. 2.

talare uttryckte sig positivt angående integrering eller samordning av nätverk, verktyg och dokument för att främja tydlighet i kvalifikationer.

I samband med Köpenhamnsprocessen som omsätter i praktiken ovannämnda förklaring och resolution inrättades en teknisk arbetsgrupp med företrädare för medlemsstaterna, kandidatländerna och arbetsmarknadens parter. I juni 2003 lade gruppen fram en rapport till kommissionen, där man talade för inrättandet av en enhetlig ram för de olika befintliga verktygen kring Europeiska meritförteckningen, men som är utformad så att ytterligare verktyg kan läggas till. I rapporten betonades behovet att inrätta ett lämpligt Internetbaserat informationssystem, och möjligheterna för genomförandet av en ram enligt dessa orienteringslinjer undersöktes.

Under första halvåret 2003 utfördes av externa konsulter en halvtidsutvärdering av initiativet Europass-utbildning. I slutrapporten, som lämnades i augusti 2003, konstaterades att Europass-utbildning var potentiellt ett bra instrument, men kunde inte utnyttjas till fullo, huvudsakligen på grund av begränsningarna i formen (dvs. bristen på en elektronisk version) och dess avsiktligt begränsade räckvidd (arbetsrelaterad utbildning), men även på grund av en allmän brist på samordning med andra verktyg och initiativ för tydlighet. I synnerhet gjorde dess krångliga form och dess isolering från andra initiativ det mycket svårt att göra Europass-utbildning känt i vidare skala och lätt igenkännbart, vilka faktorer är nyckeln till framgång för ett verktyg för tydlighet.

I utvärderingen drogs slutsatsen att alltmedan själva dokumentet Europass-utbildning till fördel kunde förbättras vad gällde form och organisatorisk ram, kunde riktigt stora framsteg endast uppnås genom en reform av hela systemet för tydlighetsdokument, där de integreras eller åtminstone samordnas bättre. Projektansvariga, användare och i synnerhet arbetsgivare har kanske hört om de olika befintliga verktygen, men bristen på samordning kan leda till mer förvirring än hjälp. Därför rekommenderades, bland möjliga tillvägagångssätt, bland annat en förbättring av såväl Europass-utbildning som ett enstaka dokument och av situationen för alla gemenskapens tydlighetsdokument, för vilka man rekommenderade bättre samordning.

Ett antal lärdomar kan dras från tidigare initiativ, nämligen förvaltningen av initiativet Europass-utbildning, nätverken Euroguidance och NARIC, samt erfarenheterna med Europeiska meritförteckningen och tilläggen till examens- och utbildningsbevis. Följande allmänna slutsatser kan dras:

- De berörda parterna är allmänt överens om att de olika instrumenten skulle bli mer användbara med bättre samordning,
- Verktyg och tjänster som bidrar till tydlighet kan inte inrättas och lämnas åt sig själva. De når medborgarna bara om de stöds aktivt. Detta stöd kan ha olika form: samordnat och samfinansierat genomförande, däribland PR-verksamhet (i fallet Europass-utbildning), nationella lagstiftningsåtgärder (t.ex. tillägget till examensbevis), starka nätverk (Ploteus och Euroguidance).

Vad särskild gäller en effektiv förvaltning:

- Där gemenskapsbidrag betalas ut till nationell verksamhet bör man uppmärksamma den administrativa börda som kan bli nödvändig på grund av eventuellt små bidrag. Rationalisering bör även gälla den administrativa ramen.

5.1.3. Åtgärder som vidtagits som följd av en efterhandsutvärdering

Inga relevanta fall. Interimistisk utvärdering av initiativ kopplade till den föreslagna verksamheten beaktades i förhandsutvärderingen (se förgående punkt).

5.2. Planerad verksamhet och villkor för finansiering via budgeten

1. Beskrivning av den föreslagna verksamheten. Genom detta förslag till beslut inrättas en enhetlig ram för tydlighet och därtill kopplade genomförandeåtgärder föreskrivs, de befintliga verktygen och nätverken rationaliseras. Innehållet kan beskrivas på följande sätt:

- En **enhetlig ram för tydlighet** inrättas med namnet ”Europass”, som en dokumentportfölj med en gemensam logotyp. För närvarande ingår i den Europeiska meritförteckningen – som är portföljens stomme – tillägget till examensbevis, MobiliPass (det utvidgade Europass-utbildning), Europeiska språkportföljen, tillägget till utbildningsbevis. Ramen är öppen för att man i framtiden skall kunna ta med ytterligare dokument.
- Ett samordnat Europass-informationssystem planeras.
- Bestämmelser fastställs för genomförandet:
 - I varje land kommer **ett enda organ** att ansvara för verksamheten i samband med genomförandet av beslutet å nationell nivå.
 - Man betonar behovet av PR, information och vägledning.

De verkliga förändringarna kommer att särskilt gälla Europass-utbildning. Med beaktande av slutsatserna i utvärderingen och åsikter som uttryckts av en rad berörda, föreslår man att ta bort villkoret att det europeiska utbildningsavsnittet skall vara kopplat till arbete. Detta innebär att dess räckvidd vidgas för att inbegripa alla perioder av lärande i ett annat land – därför föreslås namnet ”MobiliPass”. Strukturen kommer också att ändras för att möjliggöra mer utförliga beskrivningar av erfarenheten av rörlighet.

För de övriga befintliga dokumenten, exempelvis tillägget till examens- eller utbildningsbevis, är den enda verkliga förändringen att förse dokumenten med Europass-logotypen och att visst informationsutbyte blir nödvändigt med organet som samordnar Europass-ramen. Dokumenten skulle utfärdas av samma organ som nu, i enlighet med fastställda förfaranden.

2. Beräkning av förutsedda kostnader. Denna finansieringsöversikt gäller endast gemenskapens bidrag under utvecklingsetappen (2005-2006), eftersom stödet under följande år kommer att utbetalas inom ramen för de nya programmen för allmän och yrkesinriktad utbildning som nu är under utarbetande. De årliga kostnaderna torde

inte vara mycket annorlunda under kommande år: å ena sidan kan högre kostnader uppstå på grund av verksamhetens ökade omfattning, å den andra kommer starten och utvecklingen under de två första åren att kräva större insatser, vilket inte blir nödvändigt efter 2006.

Den föreslagna verksamheten bör förvaltas enligt ett **indirekt centraliserat tillvägagångssätt**, där man stödjer de nationella kontorens arbete i enlighet med artikel 54 i budgetförordningen. De nationella kontoren kommer att ha ansvaret för all verksamhet, i synnerhet

- **PR- och lanseringsverksamhet.** Dessa kostnader kommer att vara proportionellt högre under de första två åren. Europass-ramen för tydlighet och dokumenten som samlas i den är kommunikationsverktyg, och det är väsentligt att effektiva PR-insatser får adekvat stöd. Minst en stor invigningskonferens och en längre informationskampanj bör äga rum i varje land under denna inledande tvåårsperiod. I stora länder är det sannolikt att fler evenemang äger rum. Under denna etapp bör en stor invigningskonferens hållas i varje land. Genomsnittskostnaden för invigningskonferensen kan uppskattas till 60 000 euro. Andra insatser omfattar mindre evenemang, framställning och spridning av broschyrer, affischer, kort, videoinslag och andra reklaminsatser via olika medier. Vid ett nationellt kontor i ett medelstort land kommer denna verksamhet förmodligen att kräva minst en heltidsanställd person under den inledande etappen. Genomsnittskostnaderna för PR-verksamhet (inbegripet invigningskonferensen) kan uppskattas till cirka 120 000 euro för två år, varav cirka hälften för personalkostnader.
- **Utveckling** och hantering av informationssystemen och portalerna på nationell nivå. De nationella Europass-kontoren måste i synnerhet se till att alla institutioner som utfärdar Europass-dokument kan fylla i dem elektroniskt. I genomsnitt kan kostnaderna i samband med informationssystemet för de två åren uppskattas till 100 000 euro, av vilket cirka två tredjedelar för personalkostnader och resten för tekniska kostnader, inbegripet Internetkostnader.
- **Spridning** av Europass-dokument, stöd till användare och allmän samordning och nätverksverksamhet. Det nationella kontoren kommer att direkt sköta MobiliPass (som ersätter det aktuella Europass-utbildning), göra Europeiska meritförteckningen och tillägget till utbildningsbevis tillgängliga och ge stöd till användarna av dessa dokument, samt samordna all verksamhet i samband med de övriga Europass-dokument, som utfärdas av högskolor (tillägget till examensbevis) eller görs tillgängliga i olika form (Europeiska språkportföljen). Kostnaderna för dessa insatser kommer att variera mycket beroende på landets storlek, men i genomsnitt kan de uppskattas till cirka 40 000 euro (personalkostnader) årligen, dvs. 80 000 euro för tvåårsperioden.

Det årliga driftskostnaden för ett nationellt Europass-kontor kan uppskattas till 150 000 euro i genomsnitt, dvs. 300 000 för två år. Med en medfinansiering på 50 % innebär det att stödet till driftskostnaderna för de nationella kontoret skulle uppgå till **75 000 euro i genomsnitt per land och år**. För två år och 25 länder innebär det att **den sammanlagda summan för stödet till genomförandet av den föreslagna verksamheten på nationell nivå uppgår till 3,750 miljoner euro**.

Som nämnts är en av de uppgifter som skall utföras av de nationella kontoren hanteringen av MobiliPass, som är en mer omfattande version av det aktuella Europass-utbildning. Det är möjligt att uppskatta hur mycket förvaltningen av enbart denna verksamhet skulle kosta, med undantag för alla övriga uppgifter i samband med Europass-ramen. För det aktuella initiativet Europass-utbildning innebär stödet till genomförande på nationell nivå i femton medlemsstater kostnader på drygt 1,2 miljoner euro. Detta betyder att för 25 medlemsstater och för två år skulle **stödet enbart till det aktuella Europass-utbildning utgöra cirka 4 miljoner euro.**

Emellertid är **räckvidden för MobiliPass mycket större** än för det aktuella Europass-utbildning och målgruppen flera gånger större. Som vägledande information kan nämnas att det årliga antalet Erasmus-studenter (över 100 000) är fyra gånger högre än det årliga antalet Europeiska utbildningsavsnitt som registreras i det aktuella Europass-utbildning. Det sammanlagda antalet användare av MobiliPass kan uppskattas till närmare 150 000 per år, jämfört med de 25 000 som årligen erhåller Europass-utbildning. Den verksamhet som kommer att fordras av det nationella Europass-kontoren vad gäller samordning, handledning och rådgivning kommer att öka i enlighet med detta, eftersom kontoren kommer att betjäna inte bara en begränsad del yrkesutbildningsinstitut, utan även alla högskolor som medverkar i Erasmus eller något annat utbytessystem.

Av jämförelsen framgår klart att den föreslagna rationaliseringen kommer att leda till bättre effektivitet: stödet till hela Europass-ramen kommer att kosta lika mycket som stödet till det aktuella Europass-utbildning.

Kostnaderna på europeisk nivå är kopplade till nätverkets arbete (sex möten om året), till framställningen av dokument i pappersform (uppskattningsvis 300 000 exemplar) och framställningen av en video (kostnader med ledning av erfarenheten med Europass-utbildning: framställningen av en video både om rörlighet och Europass-utbildning kostade cirka 75 000 euro).

5.3. Genomförandebestämmelser

Den föreslagna verksamheten kommer att genomföras via vissa insatser på europeisk nivå (samordning av nätverk, europeiska informationssystem och Internetplatsen, PR-evenemang och PR-insatser) och särskilt på nationell nivå, av nationella kontor som utses av nationella myndigheter.

Genomförandet på nationell nivå kommer att stödjas med bidrag till driftkostnader till de nationella kontoren.

6. BUDGETKONSEKVENSER

6.1. Totala budgetkonsekvenser för avsnitt B (för hela programperioden)

6.1.1. Finansiellt stöd

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (avrundat till tredje decimalen)

Fördelning	2005	2006	2007				Totalt
Gemenskapens stöd till insatser på nationell nivå	1,875	1,875					3,750
15 03 01 01 TOTAL	1,875	1,875					3,750

6.1.2. Tekniskt och administrativt stöd, stödutgifter och IT-utgifter (åtagandebemyndiganden)

	2005	2006	2007				Totalt
2) Stödutgifter							
a) Studier							
Expertmöten	0,049*	0,049**					0,098
Information och publikationer	0,076	0,076					0,152
Delsumma 2	0,125	0,125					0,250
15 01 04 05 TOTAL	0,125	0,125					0,250

* 3 nätverksmöten x 1 företrädare x 25 medlemsstater x 650 = 48 750.

6.2. Kostnadsberäkning per åtgärd enligt del B (för hela programtiden)

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (avrundat till tredje decimalen)

Fördelning	Typ av resultat (projekt osv.)	Antal resultat (sammanlagt för åren 1...n)	Genomsnittligt pris per enhet	Totala kostnader (sammanlagt för åren 1...n)
	1	2	3	4=(2X3)
Stöd till genomförande på nationell nivå				
Det nationella kontorets verksamhet omfattar PR-insatser (video, broschyrer, evenemang osv.), utveckling och hantering av det nationella informationssystemet, spridning av Europass- dokument och allmänt nätverksarbete. Se punkt 5.2 ovan. Budgetrubrik 15030101 (f.d. B3-1020)	Det nationella kontorets arbete	50	0,075	3,750
Insatser på europeisk nivå. Budgetrubrik line 15010405 (ex B3-1020A)	Möten för nationella kontor	6	0,01625*	0,098
	Framställning av dokument**	1	0,090	0,090
	PR-evenemang och PR-insatser (video)	1	0,062	0,062
TOTALA KOSTNADER		=	=	4,000

* Kostnad för ett möte: 25 X 650 = 16 250 euro.

** Framställning av dokument: 300 000 exemplar X 0,300 euro (genomsnittlig enhetskostnad, med beaktande av kostnader för utformning: grafiska aspekter, prototyper osv.).

7. EFFEKTER PÅ PERSONALRESURSER OCH ADMINISTRATIVA UTGIFTER

7.1. Personalbehov för åtgärden

Typ av tjänster		Personal som krävs för att förvalta åtgärden (befintliga plus ev. ytterligare personalresurser)		Totalt	Beskrivning av de arbetsuppgifter som den planerade åtgärden för med sig
		Fast anställda	Tillfälligt anställda		
Fast anställda eller tillfälligt anställda	A	2		2	Utarbetande av policy, samordning och förvaltning, finansiell och administrativ ledning, sekretariat
	B	1		1	
	C	1		1	
Övriga personalresurser					
Totalt		4		4	

7.2. Total budgetkonsekvens av ytterligare personalbehov

Typ av personalresurser	Belopp i euro	Beräkningsmetod *
Fast anställda	432 000	4 x 108 000
Tillfälligt anställda		
Övriga personalresurser (ange budgetrubrik)		
Totalt	432 000	

Beloppen avser totala utgifter för tolv månader.

7.3. Övriga administrativa utgifter till följd av åtgärden

Budgetpost (nummer och beteckning)	Belopp i euro	Beräkningsmetod
Totalt (avdelning A7)		
A0701 – tjänsteresor	3 300	5 tjänsteresor x 650 inom EU och deltagande länder
A07030 – möten	23 400	3 möten för arbetsgrupper x 12 deltagare x 650 = 23 400
Informationssystem (A-5001/A-4300)		
Övriga utgifter i del A (ange vilka)		
Totalt	26 700	

Kostnad per enhet

Beloppen avser totala utgifter för tolv månader.

¹ Ange vilken typ av kommitté samt vilken av de två kategorierna den tillhör.

I.	Totalbelopp/år (tabell 7.2 + 7.3)	458 700 euro
II.	Varaktighet	Två år
III.	Totalkostnad för åtgärden (I x II)	917 400 euro

Behov av personal samt administrativa resurser skall täckas av det bidrag som beviljas det förvaltande generaldirektoratet inom ramen för det årliga bidragsförfarandet.

8. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

8.1. Metod för uppföljning

Information för uppföljning kommer att samlas in utifrån förvaltningens uppgifter och via undersökningar som utförs på nationell nivå. Av tabellen med målen under 5.1.1 framgår för varje mål vilken slags information som kommer att samlas in för att bedöma resultaten.

8.2. Planerad form och tidsplan för utvärderingar

Vart fjärde år efter det att detta beslut trätt i kraft kommer kommissionen att utarbeta en utvärderingsrapport med ledning av en extern utvärdering.

Eftersom man planerat att genomförandet av den föreslagna verksamheten efter 2006 skall fortsätta inom ramen för den nya omgången program som bör träda i kraft 2007, torde den första utvärderingsrapporten utarbetas och stödjas finansiellt inom den ramen.

9. BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING

I beslut om finansiering och kontrakt mellan kommissionen och förmånstagarna föreskrivs om kontroller på plats som skall genomföras av kommissionen och revisionsrätten i de lokaler som tillhör mottagare av gemenskapsbidrag, och ges bemyndigande att begära belägg för alla utgifter inom ramen för sådana kontrakt, avtal och juridiska åtaganden inom fem år efter utgången av avtalsperioden.

Bidragsmottagarna har skyldighet till rapportering och ekonomisk redovisning. Dessa skall analyseras med avseende på innehåll och utgifternas berättigande till stöd, med beaktande av syftet med gemenskapens stöd, och med beaktande av avtalsenliga skyldigheter och principerna för sund ekonomisk förvaltning.

Bifogat de finansiella avtalen finns uppgifter av administrativ och finansiell art, utformade för att specificera de slag av utgifter som är stödberättigande enligt dessa avtal. I vissa fall begränsas EU-bidraget till vissa faktiska kostnader som kan identifieras och kontrolleras i bidragsmottagarens bokföring i syfte att underlätta kontrollen och granskningen (samt bedömningen vid urvalet) av de projekt som beviljas bidrag.